

ଜାନକୀଶ ବିଳାସ

ସଂପାଦନା :—ଡକ୍ଟର ସୁଦର୍ଶନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ

ବାଲୁକସୁତଫଳଋଷମୟତଃ ସୀତାରମାସମୁବଃ
 ସୁଗ୍ରୀବାମରଭୂରୁହାଃକଂଦଗଜଃ ସୌମିନ୍ଦିତ୍ରୋଦୟଃ
 ବାତୋତ୍ତମଃ ବିଭୀଷଣସୁଧଃ ପୌଳସ୍ତ୍ୟ ଡାଳାହଳଃ
 ଶ୍ରୀ ରାମାୟଣ ଦୁର୍ଗଧୀରୁରନିଶଂ ଭୂୟାତ୍ ଜଗତ୍ତ୍ରେୟସେ ॥

କୌଶଲ୍ୟା ଜଠରଲବାଳ କଳତଃ ସିନ୍ଧୋଦଶସ୍ୟନ୍ଦନ-
 ସେନାଭି ବିଚିତଶ୍ଚ ସୋଦରମହାଶାଶୁରଭ୍ୟୁନ୍ନତଃ
 ରକ୍ଷୋଗ୍ରାତନିଦାଦତାପଶମନଃ ସୀତାଲତାଳକିତ-
 ଶ୍ଲାୟାର୍ଥ ଶ୍ରମଭୁଦଦାତୁ ସୁଫଳଂ ଶ୍ରୀରାମକଳ୍ପଦ୍ରୁମଃ ॥

(ଯତିରାଜଃ)

ତନ୍ନାମାମୃତପାନ-ପୂର୍ବ-ହୃଦୟୋ ନିତ୍ୟଂ ତପୟାଶ୍ରବ
 ପ୍ରଦାତ୍ସଲସମାହିତାମରତନୁ ପ୍ରଘଞ୍ଜିତ୍ତ ଶୋକନୁତ୍
 ତତ୍ତ୍ୱକୈଂକର୍ଯ୍ୟପରାୟଣପ୍ରଦୁଷିତ ପ୍ରେଷ୍ୟପ୍ରଦାଜ୍ଞାହତା-
 ଶେଷାସତ କୁଳୋଲୁନାତୁ ଦୁରିତାରଣ୍ୟଂ ସମୀରାମୁଜଃ ॥

(ଯତିରାଜଃ)

ଆଦିକାଣ୍ଡ

ଜାନକୀଶ ବିଳାସ

ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ ,

ଜୟଶ୍ରୀ ଦଶରଥ ଚୁଟ		ଜୟ ଜନକ ଜିତପଟ	॥୧॥
ଜୟ କୋଶଳଦେଶରୁଟ		ଜୟ ବିଜିତ ଦଶକଣ୍ଠ	॥୨॥
ଜଳଜ ଜିତ ଯା ଆନନ		ଜଳଜାସନଙ୍କ ବନ୍ଦନ	॥୩॥
ଯତିମଣ୍ଡଳ କଉଶିକ		ଯାଗର ରକ୍ଷଣ କାରକ	॥୪॥
କିଷ୍କୁ ପ୍ରମୁଖ ଦେବଯାକ		ଯାହାଙ୍କ ଚରଣେ ସେବକ	॥୫॥
ଜଳ ସହିତ ଅମ୍ଳ ଦାଳ		କିଣିଛୁ ଯାହା ଅଙ୍କଶାଳ	॥୬॥
ଯାହାଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମ ମାର		ଜଟାରେ ଧରି ଗୌରବର	॥୭॥
ଜଗତେ ହେଲେ ଅଧିକାରୀ		ଯୋଗିବୃନ୍ଦ ନପାନ୍ତି ସେ ବାରି	॥୮॥
ଯେଉଁ ଏମନ୍ତ ରାମ ଭୁବ		ଜଳଜ ପଦେ ନାହିଁ ଭାବ	॥୯॥
ଜ ଆଦ୍ୟ କରି ପରକାଶ		ଜାନକୀ ଭାଗଙ୍କ ବିଳାସ	॥୧୦॥
ଜନ୍ମିବି କୋଉଁ ପରକାର		ଜୁଗୁପ୍ସା ଏକା ହେବ ଘୋର	॥୧୧॥
ଜଗତ ପାପିଙ୍କ ପାବନ		ଯୋ ହେବୁ ହୋଇଛ ଆପଣ	॥୧୨॥
ଜାଣି ସେ କଥା କରି ଧୃତି		ଜନ୍ମାଇ ଅଛି ଏହା ମତି	॥୧୩॥
ଜହ୍ନୁଗଅରି ସ୍ବର ଚଡ଼ା		କିଷ୍କୁ ହୃଦୟାନନ୍ଦବଡ଼ା	॥୧୪॥
ଜଳେ ଜଣାନ୍ତେ ଗଜପାତ୍ରା		ଜାଲିଲ ତାର ଭୟ ଭଡ଼ା	॥୧୫॥
ଯାହାଙ୍କୁ ଅଜାମୂଳ ବୁଡ଼ା		ଜପି ହୋଇଲେ ପାପଛଡ଼ା	॥୧୬॥
ଜଡ଼ ମୁଁ ହୋଇ ସେହି ନାମ		ଜପନ୍ତେ ନୋହୁବ କି ଧର୍ମ	॥୧୭॥
ଜାଣିଲି ଏହା ଭାଲି ଭାଲି		ଜାନକୀ ଭାଗନାମ ବୋଲି	॥୧୮॥
ଯତନେ ଭାଷା ପରବନ୍ଧେ		ଯେବେ ମୁଁ ରଚିବି ସୁକ୍ଷ୍ମେ	॥୧୯॥
ଜାନକୀ କାନ୍ତଙ୍କ ଚରିତ		ଯାମିନୀ ଦିବା ହେବ ସୁତ	॥୨୦॥
ଜନ୍ମ ମରଣ ସିନ୍ଧୁ ମୁହଁ		ଯିବି ତେବେ ବା ପାର ହୋଇ	॥୨୧॥
ଜନମ ଆଦ୍ୟ ଆଜି ଯାଏ		ଜଗତ ମଣି ସତ୍ୟ ପାଏ	॥୨୨॥

ଜଞ୍ଜାଳ ଜାଲିକାରେ ପଡ଼ି	।	ଜୀବନ ଯିବ ମୋର ଛାଡ଼ି	॥୨୩॥
ଯୋଗ ପଣ୍ଡିତ ହେ ସୁଜନେ	।	ଜଡ଼ ମୁଁ ଅଟେ ତ ଭୁବନେ	॥୨୪॥
ଜାଣିଲେ ଏ ଗୀତର ଶ୍ରବଣ	।	ଜନେ ନ ଜଣିବ ପ୍ରକାଶ	॥୨୫॥
ଜଳିବ ଏ କଥା ବିରୁଦ୍ଧ	।	ଯେ ଯାହା ବୁଦ୍ଧି ଅନୁସର	॥୨୬॥
ଯିବାକୁ ତର ଉଦାବଧି	।	ଜଣିବେ ଗୀତ କରେ ସିଦ୍ଧି	॥୨୭॥
ଜୟ କନ୍ଦର୍ପ ଦର୍ପହାର	।	ଜୟ ପାଦଶା ପ୍ରୀତି (ଅ)କାର	॥୨୮॥
ଜାହାଜପର ଶୂଳପାଣି	।	ଯାଗନାଶକ ଅନ୍ଧକାର	॥୨୯॥
ଜଳଜ ନେତ୍ରୀ ତୁମ୍ଭର	।	ଯେବେ ପଡ଼ିବ ମୋହିନୀର	॥୩୦॥
ଜାନକା ଶ୍ରୀ ରସାଞ୍ଜଳି	।	ଯିବ ମୁଁ ପାର ହୋଇ ଜବ	॥୩୧॥
ଜୟ ପବନଦେବବେଟା	।	ଜାମୁନଦୀର ଗାଧ ଛଟା	॥୩୨॥
ଜାନକା ସନ୍ତାନପିତ କଟା	।	ଜନ୍ମେ ନାଶିଲ ରକ୍ଷ ମୋଟା	॥୩୩॥
ଜଣାଉଅଛି ତାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀବେ	।	ଜଡ଼ ମୁଁ ମୋରେ କୃପା ଲବେ	॥୩୪॥
ଯେବେଟି ହୋଇବ ତୁମ୍ଭର	।	ଜଣିମି ଗୀତ ପାଦବାରି	॥୩୫॥
ଜାନକା ଶ୍ରୀ ଶରଣାପାଶ୍ୟ	।	ଯଥା ନୟନେ ହେବେ ଲେଖ୍ୟ	॥୩୬॥
ସୁଗୁ ନବମାଷ୍ଟରେ ପଦ	।	ଜ ବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥିତି ଆଦ୍ୟ ମଧ୍ୟ	॥୩୭॥
ଜଗତନାଥଙ୍କ ଅଗ୍ରଜ	।	ଜାୟା ସଖ୍ୟାରେ ପଦସୁଜ୍ଞ	॥୩୮॥
ଯୁଗ ବେଦାନ୍ତ ଶତାଧ୍ୟାୟ	।	ଯେନେ ହୋଇଛିବ ଶେଷୋଦୟ	॥୩୯॥
ଜାହାଜପର ଶ୍ରୀ ନେ ଥୁଣ୍ଡ	।	ଜ୍ୟାଧର କେଳାସର ଶିଖେ	॥୪୦॥
ଜାହାଜ କିତ ରବିଶତ	।	ଯୋ ଗୁଡ଼ ସେ ହୋଇଛି ପୂତ	॥୪୧॥
ଯୁଦ୍ଧ ସେ ମଧ୍ୟେ ଏକ ପିତା	।	ଜାମୁନଦରେ ସେହି ଘଡ଼ା	॥୪୨॥
ଜଳଜାସନେ ବସି ତହିଁ	।	ଜପ କରନ୍ତି ନିଷ୍ଠା ହୋଇ	॥୪୩॥
ଯୋଗିୟେ ସବୁଛନ୍ତି ପାଶ	।	ଯେଉଁ ଏମନ୍ତ ବ୍ୟୋମକେଶ	॥୪୪॥
ଜୟନ୍ତୀ ତାଙ୍କ ବାମେ ରହି	।	ଜଣାନ୍ତି ଭକ୍ତିସାଧକ ବହି	॥୪୫॥
ଜୟ ହେ ଜଗନ୍ନିବାସି	।	ଜାୟା ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ପୁଣି ଦାସୀ	॥୪୬॥
ଜାମୁତ ଶ୍ୟାମ ସୁମଲିଳା	।	ଜଳପ ମୋତେ ଦେଖି ମାଳା	॥୪୭॥
ଜଗତ ଜନନୀ କପରି	।	ଜନ୍ମିଲେ ସୀତା ନାମ ଧରି	॥୪୮॥
ଜୀବନାଧାର ମୂର୍ତ୍ତି ରାମ	।	ଜ୍ୟା ତଳେ ହେବାର ଜନମ	॥୪୯॥

(୩୩) ଜନ୍ମେ—ଯୁଦ୍ଧରେ । (୪୦) ଜ୍ୟାଧର—ପଦ୍ମ ।

(୪୩) ଜଳଜାସନେ—ପଦ୍ମାସନରେ । (୪୯) ଜୀବନାଧାର—ମେଘ ।

ଯଜ୍ଞଶ ବଶ୍ୟମିତ ସଙ୍ଗେ	।	ଯିବାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତମ ରଙ୍ଗେ	॥୫୩॥
ଜଗତ ହିଂସିକା ତାଡ଼ିକା	।	ଜୀବକୁ ନେମା ଶର ଯୋଗି	॥୫୪॥
ଯୋଡ଼ିଏ ଶରେ ସୁବାହକୁ	।	ଯେ ରୂପେ କଲେ ବିନାଶକୁ	॥୫ ॥
ଜଳଧି ଜଳେ ମାରିବର	।	ଯେମନ୍ତେ କରାଇଲେ ଘର	॥୫୬॥
ଯୋଗୀଶ କଉଶିକଙ୍କର	।	ଯାଗକୁ ରକ୍ଷା କରିବାର	॥୫୭॥
ଯିବା ମାର୍ଗରେ ଗୌତମଙ୍କ	।	ଜାୟାକୁ କରିବାର ମୋକ୍ଷ	॥୫୮॥
ଜନକ ପୁରେ ଭୁବୁ ଚୁପ	।	ଜ୍ୟା ଦେଇ କରିବାର ଲେପ	॥୫୯॥
ଜାନକା ହେବାର ବିବାହ	।	ଜାମଦଗ୍ନୀଙ୍କ ବଳସପ୍ତ	॥୬୦॥
ସେଉଁ ରୂପରେ ତହୁଁ ରାମ	।	ଯାନେ ଆସିଲେ ନିଜ ଗ୍ରାମ	॥୬୧॥
ଯୁବରାଜକୁ ତାହାଙ୍କର	।	ଯେ ରୂପେ ଭଙ୍ଗ ହେଲ ଖର	॥୬୨॥
ଜାୟାସାନୁଜ ସଙ୍ଗେ ଧରି	।	ଜାଙ୍ଗଲେ ହୋଇଲେ ବିହାସ	॥୬୩॥
ଜନ ହିଂସକ ବିରାଧର	।	ଜୀବନ ବାଣରେ ନେବାର	॥୬୪॥
ଜଳଧିବାପା ବାକ୍ୟେ ରାମ	।	ଯିବାର ପଞ୍ଚବଟୀ ବନ	॥୬୫॥
ଜାଣନ୍ତେ ସୂର୍ଯ୍ୟଶା ଯୋଷା	।	ଜରେ ଛେଦବା କର୍ଣ୍ଣ ନାଶା	॥୬୬॥
ଯୁଦ୍ଧକୁ ଆସନ୍ତେ ଖରବ	।	ଜୀବନେ ମାରି ଶରେ ରୁଦ୍ଧ	॥୬୭॥
ଜାୟା ବଚନୁ ଶାମଳାଙ୍ଗ	।	ଯିବାର ମାରି ହେମ ମୃଗ	॥୬୮॥
ଯାତକ ବେଶରେ ରାବଣ	।	ଜାନକା କରିବା ହରଣ	॥୬୯॥
ଜଟାୟୁ କହିବା ଉଦନ୍ତ	।	ଯେ ରୂପେ କବରର ହତ	॥୭୦॥
ଯୋଗିନୀ ଶବରୀ ଦର୍ଶନ	।	ଯିବାର ରଞ୍ଜୟମୁକ ପୁଣ	॥୭୧॥
ଜ୍ୟାଦେବ ରୂପେ ବାତ ରୁଟ	।	ଯେପରି ହେଲେ ରାମେ ଭେଟ	॥୭୨॥
ଜୁଳନ ରଖି ରବିସୁତ	।	ଜିଭର ରାମେ ହେବା ମିତ	॥୭୩॥
କିଷ୍କୁ ସୁତକୁ ମିଶ୍ରକଲେ	।	ଜରେ ନାଶିବା ରାମ ହେଲେ	॥୭୪॥
ଜ୍ୟାପତ ହେବା କାଶୋଡ଼ମ	।	ଯିବାର ମାଞ୍ଜବନ୍ତ ରାମ	॥୭୫॥
ଜମାଇ ସୈନ୍ୟ କପିପତ	।	ଜାନକା ଖୋଜାଇବା ଶୁଭ	॥୭୬॥
ଜଳଧି ଲଘି ବାତୋଦ୍ଭବ	।	ଜ୍ୟାୟାଣୀ କରିବାର ଠାବ	॥୭୭॥
ଯାଜୁଧାନଙ୍କୁ ଦେଇ ଶଙ୍କା	।	ଜୁଳନେ ପୋଡ଼ିବାର ଲଙ୍କା	॥୭୮॥

(୬୨) ଜଳଧିବାପା—ଅଗସ୍ତ୍ୟ । (୬୩) ଜୁଳନ—ଅଗ୍ନି, ଜିଭର—
ଜୟଶୀଳ । (୬୪) କିଷ୍କୁସୁତ—ବାଳି । (୬୫) ଜ୍ୟାପତ—ରାଜା,
କାଶୋଡ଼ମ—ସୁଗ୍ରୀବ ।

ଜଳ ନଧିକ ଲଢ଼ି ପୁଣି	।	ଯଥା ଆସିଲେ ହନୁମାନ	॥୭୬॥
ଜାନକା ଚନ୍ଦନ ଗୋରୁ	।	ଯାବନ୍ତ ରମେ କରବାର	॥୭୭॥
ଜାମ୍ବବ ଆଦି କପି ବୃନ୍ଦ-	।	ଜାକ ଦେଶଣ ରମଚନ୍ଦ୍ର	॥୭୮॥
ଜଳଧି ବାନ୍ଧ ହେବା ପାର	।	ଜନ୍ୟ ଆରମ୍ଭି ଲଙ୍କାପୁର	॥୭୯॥
ଜନ ହିଂସକ କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ	।	କିଷ୍କୁ ଅହିତ ଦଶାନନ	॥୮୦॥
ଯେତେକ ଦୁର୍ଜନ ରକ୍ଷସ	।	ଯୁଦ୍ଧରେ କରବାର ନାଶ	॥୮୧॥
ଜାନକା ଜ୍ଵଳନ ପ୍ରବେଶ	।	ଜନ୍ମାରି ଆଦି ପୁତ୍ର ଭ୍ରଷ	॥୮୨॥
ଜଳନ୍ତେ ଜାଣି ବୈଶ୍ଣାବର	।	ଜାନକା ରମଙ୍କୁ ଦେବାର	॥୮୩॥
ଯତି ଶକ୍ତିବା ସାନ ପୁତେ	।	ଜମାଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ ଯେତେ	॥୮୪॥
ଯଶସ୍ବ କରେ ସୀତାବର	।	ଜ୍ୟା ପାଳ ଶାତ୍ରୀକ ଦେବାର	॥୮୫॥
ଯାହାର ନାମ ପୁଷ୍ପଧାନ	।	ଜାୟାକୁ ତହିଁ ବସାଇଣ	॥୮୬॥
ଜାମ୍ବବ ପୁରୀବାଦି ସୈନ୍ୟ-	।	ଯାକ ବସାଇ ତହିଁ ପୁଣି	॥୮୭॥
ଯିବା କାଳରେ ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ	।	ଜାୟାକୁ ଚିହ୍ନାଇ ସ୍ଥାନକୁ	॥୮୮॥
ଯଶଶ ଉରଦାଜଙ୍କର	।	ଜୁଷ୍ଟ ଆଶ୍ରମେ ହୋଇବାର	॥୮୯॥
ଯିବାର ତହୁଁ ନନ୍ଦଗ୍ରାମ	।	ଜନ୍ମଣ ଶ୍ରୀରୁରୁ ଦର୍ଶନ	॥୯୦॥
ଜାୟା ସହିତେ ଶ୍ରୀ ଅଯୋଧ୍ୟା	।	ଯିବାର ହୋଇ ଅତି ଶ୍ରଦ୍ଧା	॥୯୧॥
ଜନକ ହୋଇ ଉଚ୍ଛାସକ	।	ଯେ ରୂପେ ହେଲେ ଅଭିଷେକ	॥୯୨॥
ଯୁବ ରାଜନ ଉରତଙ୍କୁ	।	ଯତନେ କରବା କଥାକୁ	॥୯୩॥
ଯତି ପତିଙ୍କ ସମାଗମ	।	ଯାମିନୀ ଚରଙ୍କ ଜନମ	॥୯୪॥
ଜଳଧି ଅରି କହିବାର	।	ଜାନକା କରାଇବା ଦୂର	॥୯୫॥
ଜନମ କୁଣ୍ଡ ଲବଙ୍କର	।	ଯାଇଣ ଶବ୍ଦ ଧନ ବାର	॥୯୬॥
ଯୁଦ୍ଧରେ ଲବଣର ପ୍ରାଣ	।	ଯମକୁ କରବା ପ୍ରଦାନ	॥୯୭॥
ଯେ ଅଶ୍ବମେଧ ଯାଗାରମ୍ଭ	।	ଯଥା ଚିହ୍ନିଲେ କୁଶଲବ	॥୯୮॥
ଜାନକା ପାତାଳ ପ୍ରବେଶ	।	ଯୋଗୀଶ କାଳ ଦୁରବାସ	॥୯୯॥
ଯେ ରୂପେ ହେଲେ ସମାଗମ	।	ଯଶସ୍ବ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବର୍ଜନ	॥୧୦୦॥
ଜଙ୍ଗମ ସ୍ଥାବରାଦି ଯେତେ	।	ଯତି ତାହାକୁ ଦେନି ସାଥେ	॥୧୦୧॥
ଯେ ରୂପେ ହେଲେ ସ୍ବର୍ଗାଦ୍ବେଷ	।	ଯାବନ୍ତ ମତେ ପ୍ରଭୁ କହ	॥୧୦୨॥
ଜାୟାଙ୍କ ଶୁଣି କରି ବାକ୍ୟ	।	ଜନ୍ମାଦିବଧି ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ	॥୧୦୩॥

ଜଟଣ ବସ୍ତ୍ରାର କରଣ		ଜଳୁନାରମ୍ଭ କଲେ ପୁଣି	୧୦୪
ଜୟନ୍ତ-ଜୟନ୍ତୀ ସବାଦ		ଜନେ ଶୁଣିଣ ପାପଜେଦ	୧୦୫
ଯେଉଁ ଏ ଅନୁକରମଣି		ଜଗତାଶ୍ରୁକୁ ତର ଶୁଣି	୧୦୬
ଜଡ଼ ଅଭକ୍ତ ଭକ୍ତରାମ		ଯାମିନୀ ଦବାରେ ଶ୍ରୀରାମ	୧୦୭
ଜଳଜପଦେ ଦେଇ ଚିତ୍ତ		ଜଳୁଇ ରାମାୟଣ ଗୀତ	୧୦୮

ଇତିଶ୍ରୀ ଜାନକୀଶ ବଳାସ ରାମାୟଣାନୁକ୍ରମଣିକାୟାଂ ଶିବଶିବା ସଂବାଦେ
ନାମ ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟଃ

ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ

ଜାହ୍ନବୀଧର ଉବାଚ

• ଜାହ୍ନବୀଧର ଏଥୁଅନ୍ତେ		ଜାୟା ଆନନ୍ଦେ ପରୁରନ୍ତେ	୧୧
ଜାଣି ତାହାଙ୍କ ଶୁଭ ଚିତ୍ତ		ଜଳୁନ୍ତ ରାମଙ୍କ ଚରିତ	୧୨
ଜ୍ୟେଷ୍ଠଦେବାଧିପତି ଭାବ		ଯାତନା ନ ସହିଣ ଧରା	୧୩
ଯହେ ସୁରଭି ରୂପ ହୋଇ		ଜଳଜାସନ ପାଶେ ଯାଇ	୧୪
ଯାବନ୍ତ ବାସନାକୁ ଜବେ		ଜଣାକୁ କଲେ ହସ୍ତାରବେ	୧୫
ଜଗତପ୍ରସ୍ଥା ତାହା ଶୁଣି		ଜମ୍ବୁର ଆଦି ସୁର ଘେନି	୧୬
ଯାଇ ହୋଇଲେ ପରବେଶ		ଯହିଁ ଶୟନ ପୀତବାସ	୧୭
ଯୋଡ଼ ଭକ୍ତିରେ ବେନିକର		ଜଣାନ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମା ପୁତ୍ର ଗିର	୧୮
ଜନାରଦନ ତାହା ଶୁଣି		ଜାଗ୍ରତେ କହିଲେ ଏ ବାଣୀ	୧୯
ଜ୍ୟା ଦେବା ଘେନଣ ସଙ୍ଗତେ		ଜଳୁ ମିଳିଲ କ ନିମିତ୍ତେ	୨୦
ଜଳଜାଳୟାପ୍ରିୟଙ୍କର		ଯତନେ ଶୁଣି ଏହି ଗିର	୨୧
ଜଳଜଉବ କରଯୋଡ଼ି		ଜଣାନ୍ତେ ଭକ୍ତିଭାବେ ଜଡ଼ି	୨୨
ଜଗତାହିତ ଦକ୍ଷିଣର		ଜଗଦ୍‌ବହାଂକୁ ହୋନ୍ତେ ଭାର	୨୩
ଜଣା କରବା ନିମିତ୍ତରେ		ଜମି ଆସିଲେ ସବସୁରେ	୨୪

(୧୦୭) ଅନୁକରମଣି—ଅନୁକ୍ରମଣି । (୪) ସୁରଭି—ଗାଣ ।

(୧୧) ଜଳଜାଳୟାପ୍ରିୟ—ଭଗବାନ୍ । (୩) ଜ୍ୟେଷ୍ଠଦେବାଧିପତି—
ରାଧିସରଜ । (୧୩) ଜଗତାହିତ—ପୃଥିବୀର କ୍ଷତିକାରକ,
ଜଗଦ୍‌ବହା—ବାୟୁ ।

ଜନମି ତୁମ୍ଭେ ନରରୂପେ		ଯୁଦ୍ଧେ ତାହାଙ୍କୁ ମାର କୋପେ	୧୫
ଜଗନ୍ନାଥ ରୂପେ		ଜଣାଣ ଶୁଣିକରି ଆପେ	୧୬
ଜୁମୁକୁ ମାରିଣ କହିଲେ		ଜାତ ମୁଁ ହେବ ରବକୁଲେ	୧୭
ଜାନକା ସ୍ବରୂପେ କମଳା		ଜନ୍ମିବେ ମିଥୁଳା ଅତଳା	୧୮
ଯାଇଣ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଏବେ		ଯେ ଯାହା ପୁରେ ରହୁ ଶ୍ରବେ	୧୯
ଜନାରଦନଙ୍କ ଏମନ୍ତ		ଜନ୍ମନ କରି କର୍ଣ୍ଣଗତ	୨୦
ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବଆଳ		ଯେ ଯାହା ସଦନରେ ମିଳି	୨୧
ଜମ୍ବୁଜାୟ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର		ଜାତ ଇଚ୍ଛିଲେ ମାନସର	୨୨
ଜନକ ନୃପତି ଏ ଅନ୍ତେ		ଯାଗକୁ ଇଚ୍ଛାକରି ଶାନ୍ତେ	୨୩
କଥା ଶୁଦ୍ଧାର୍ଥେ ଚଷିବାରୁ		ଜନ୍ମିଲେ କନ୍ୟାୟେ ସୀତାରୁ	୨୪
ଜନକ ରୂପି ତାଙ୍କୁ ନେଇ		ଜାୟାଙ୍କ କୋଳେ ଦେଲେ ଥୋଇ	୨୫
ଜେମା ମୋହର ହେଲେ ବୋଲି		ଯହରେ ପାଳିଲେ ସେ ବାଳି	୨୬
ଯାନ୍ତେ ବଂଶତି ଏକ ଦିନ		ଜାନକା ବୋଲି ଦେଲେ ନାମ	୨୭
ଜଗତ ତାତଙ୍କର ଗିରେ		ଜନକ ଆଗେ ସେ କାଳରେ	୨୮
ଯେଉଁ ନାରଦ ଶୁଦ୍ଧ ଗାନ୍ଧ		ଯନ୍ତେ ସେ ବାହୁ ବାଣୀ ଯନ୍ତ୍ର	୨୯
ଯତିରେ ଗାଇ ଗୀତ ରସ		ଜ୍ୟୋତିରେ ହେଲେ ପରବେଶି	୩୦
ଯଶୋଧନେଶ ତାଙ୍କୁ ରୁଦ୍ଧି		ଜୁହାର କଲେ ତୋଷ ବହି ।	୩୧
ଜଳେ ଚରଣ ଧୋଇ ଭଲେ		ଜିନେ ବସାଇ ପରୁରିଲେ	୩୨
ଯୋ ପାଇଁ ଆସିଅଛ ତୁମ୍ଭେ		ଜଣାଅଁ ପୁଞ୍ଜା କରୁ ଆନ୍ତେ	୩୩
ଯଶପତି ସେ ତାହା ଶୁଣି		ଜନକ ଆଗେ ଏତେ ଭଣି	୩୪
ଜାଣି ତୁମ୍ଭର ସୁତା ଜାତ		ଜଳପିଛନ୍ତି ଏହା ତାତ	୩୫
ଜାହ୍ନବାଧର ପୂର୍ବକାଳେ		ଯେଉଁ ଧନୁକୁ ଧରି ଭଲେ	୩୬
ଜଗତ ହନ୍ତକ ତ୍ରପୁର		କିଣି ନାଶିଲେ ଧରାସର	୩୭
ଜନକ ଆହେ ସେ କାମୁଁକ		ଯନ୍ତେ ରଖିଲେ ତୁମ୍ଭତକ	୩୮
ଯେ ତା ହାତକୁ ଉଠାଇବ		ଜାନକା ତାଙ୍କୁ ସମର୍ପିବ	୩୯
ଜଳପି ଏତେ ତପଶାଳୀ		ଯାଉଛି ବୋଲି ଗଲେ ଚଳି	୪୦
ଜନକ ହୋଇ ତୋଷ ମନ୍ତ୍ରୀ		ଜ୍ୟାଧର ନିଷ୍ଠେ କଲେ ପୂଜା	୪୧
ଜନେ ଏ ଅନ୍ତେ ଶୁଣ କଥା		ଯେ ଦଶରଥ ମହାରଥା	୪୨

ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭାରିଜା ଦିନେ ତାଙ୍କ	।	ଜନମ କଲେ ପୁତା ଏକ	। ୪୩।
ଜନ ପାଳକ ତାହା ଶୁଣି	।	ଜଟିଳ ବଣିଷ୍ଠକୁ ଆଣି	। ୪୪।
ଜାତକ ଆଦି ବିଧିମାନ	।	ଯେତେ ତା କଲେ ସମାପନ	। ୪୫।
ଯିବାରୁ ଏକବିଂଶ ଦିନ	।	ଜାତକ ହୋଇ ଚୋଷମନ	। ୪୬।
ଜାଣି ସେ ସୁନାକ ଶାନ୍ତତା	।	ହେମାକୁ ନାମ ଦେଲେ ଶାନ୍ତା	। ୪୭।
ଯାନ୍ତେ ଏ ରୂପେ କେତେ କାଳ	।	ଯେ ଲେମପାଦ ମହାପାଳ	। ୪୮।
ଜାଣନ୍ତେ ମିତ୍ର ପୁତା ଜାତ	।	ଯାନରେ ବସିଣ ଲୁଚିତ	। ୪୯।
ଯାହାକୁ କରି ମିତ୍ରଙ୍କର	।	ଜନପଦରେ ହେଲେ ଖର	। ୫୦।
ଜାଣି ତା ଅଜଙ୍କର ସୁନୁ	।	କୁଷ୍ଠରେ ଉଠିଲେ ଆସନୁ	। ୫୧।
ଯତନେ ସମ୍ଭାବନା କରି	।	ଜାଣିଲେ ଆଶ୍ୱେଷ୍ୟ ପରୁରି	। ୫୨।
ଜଳଜକର ସେ ଉତ୍ତରେ	।	ଜନ ଏ ହେଲେ ଧରି କରେ	। ୫୩।
ଜନ୍ମ ନଦରେ ଶୋଭାବନ	।	ଯାତନ୍ତେ ବସିଲେ ସେ ପୁଣି	। ୫୪।
ଯଥା ବିଧିରେ ଲେମପାଦ	।	ଜଳପି ଦଶରଥ ପଦ	। ୫୫।
ଜନମି ଥିବା ଶାନ୍ତା ଜନ୍ମା	।	ଯାତ୍ରା କରି ମହାମନା	। ୫୬।
ଜନପଦରେ ମିଳି ଭଲେ	।	ଜାୟା ମୂଳରେ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ	। ୫୭।
ଯାନ୍ତେ ଏ ରୂପେ କେତେ ଦିନେ	।	ଯାତନା ପାଇ ପୁଅ ଶୁନେ	। ୫୮।
ଜ୍ୟାଦେବମାନଙ୍କୁ ଡକାଇ	।	ଜନମ ପୁଅ ହେବା ପାଇଁ	। ୫୯।
ଜାତରୂପାଦି ନାନାଦି	।	ଯାତ ଦିଅନ୍ତେ କରି ଯନ୍ତ୍ର	। ୬୦।
ଜ୍ୟାଦେବଯେକ ସେହି କାଳେ	।	ଜଞ୍ଜାଳ କରି ଲେଉ ଘେଲେ	। ୬୧।
ଜଳଣ କୋପାନଳେ ନୃପ	।	ଯାତନା ଦେଲେକ ଅମାପ	। ୬୨।
ଯୁକେ ସେ ଦ୍ୱିଜଂକ ନାୟକ	।	ଜଳ୍ପିଲେ ଏ ରୂପରେ ବାକ୍ୟ	। ୬୩।
ଜଳଦେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଆଦେଶେ	।	ଜଳ ନ ବର୍ଷନ୍ତୁ ଏ ଦେଶେ	। ୬୪।
ଜାଣିଣ ଲେମପାଦ ରାଜା	।	ଜବେ କରନ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ପୂଜା	। ୬୫।
ଜାତେ କହିଲେ ସେହି ବେଗ	।	ଯେବେ ଆସିବେ ଋଷ୍ୟଶୃଙ୍ଗ	। ୬୬।
ଜୀବନ ବରଷିବ ତେବେ	।	ଯୁତକ ନାହିଁ ଏଥିଲବେ	। ୬୭।
ଜଳପି ଏହା ନୃପପାଶେ	।	ଯାଇ ସେ ଦ୍ୱିଜ ହେଲେ ବାସେ	। ୬୮।
ଜନପଦରେ ବାର ବର୍ଷ	।	ଜଳ ନ ବରଷନ୍ତେ ଲେଣ	। ୬୯।

(୫୯) ଜ୍ୟାଦେବ—ବ୍ରାହ୍ମଣ । (୬୩) ଯୁକେ—ଯୁକ୍ତେ, ଶବ୍ଦକ ବୋଲି ମନେହୁଏ । (୬୭) ଯୁତକ—ସମୃଦ୍ଧ ।

ଜନେ ମରଣ ଲଭି ନିତି		ଯମ ଗ୍ରାମକୁ କଲେ ଗତି	୭୦
ଜାଣିଣ ଲେମପାଦ ନୃପ		ଜବନ ହୋନ୍ତେ ଦେନ ତାପ	୭୧
ଜାଣିଣ ସେ କଥା ସରିବ		ଜଣେ କହିଲେ ବହି ଭାବ	୭୨
ଜରତା ବେଶ୍ୟାକୁ ପେଶିବା		ଜଟିଳବରକୁ ଆଣିବା	୭୩
ଯଥାର୍ଥ ମଣି ନରମଣି		ଜରତା ଡକାଇ ସେ କ୍ଷଣି	୭୪
ଜାତ ରୂପରେ କରି ତୋଷ		ଯାଅ ବୋଲନ୍ତେ ସେ ବାଳୀଶ	୭୫
ଯୋଷା ଦାଦଶ ଗୋଟି ତୁଲେ		ଜାହ୍ନବୀ ଶାରେ ପ୍ରବେଶିଲେ	୭୬
ଜଳରେ ରଖିଣ ଚରଣି		ଜଗିତ ଥିଲେ ଦାସ ଶ୍ରେଣୀ	୭୭
ଜରତା ଏକ ନାବେ ବସି		ଯହିଁରେ ରକ୍ଷ୍ୟଶୃଙ୍ଗ ରଖି	୭୮
ଜନକ ସହିତରେ ଥିଲେ		ଜପିଣ ମନ୍ତ୍ରରାଜ ଭଲେ	୭୯
ଯିବାରେ ତହିଁ ପରବେଶ		ଯତିଙ୍କ ଦେଖିଲେ ନବାସ	୮୦
ଯୋଜନ ଅନ୍ତେ ତହୁଁ ରହି		ଯୋଗୀ ପିଅର ଯିବା ବୁଝି	୮୧
ଯାମିନୀ ହୁଅନ୍ତେ ସେ କାଳେ		ଜଳରେ ଲୁଚିଲେ କମଳେ	୮୨
ଜଗତେ ଘୋଟିବାରୁ ତମ		ଜନେ ଗୋଇଲେ ଲଭି ଦୁମ	୮୩
ଯୁବଶ୍ରମାନେ ପଡ଼ି କୋଳେ		ଜଡ଼ି ରହିଲେ ରତି ଶ୍ରେଳେ	୮୪
ଜଳଜ ହୋଇ ବିରଜିତ		ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାମାନଙ୍କେ ହେଲେ ଯୁତ	୮୫
ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ସହିତେ ସବତାର		ଜୁଳିତ ହେଲେ ହୋଇ ତୋର	୮୬
ଯାମିନୀ ଶେଷରେ ବିଭାଣ୍ଡ		ଜଳେ ପଶାଳ ନିଜ ପିଣ୍ଡ	୮୭
ଜ୍ୟାମୁହ ମୃତୁଟିକେ ବସି		ଜପିଲେ ବିଷ୍ଣୁ ପଦ ରସି	୮୮
ଜାଣି ଜରତା ତାହା ଭଲେ		ଯାଇଣ ଯୋଷାକର ତୁଲେ	୮୯
ଯଶଶ ରକ୍ଷ୍ୟଶୃଙ୍ଗ କତି		ଯିବାରୁ ତାକୁ ଦେଖି ଯତି	୯୦
ଯତନେ ସମ୍ଭାବନା କରି		ଜାଣିଲେ କୁଶଳ ପରୁର	୯୧
ଜିଆଦ ଚରମେ ବସାଇ		ଜାବାସ ଫଳ ଦେଲେ କେଇ	୯୨
ଯୁବଶ୍ରମାନଙ୍କ ସହିତେ		ଜରତା ତାହା ଭୁଞ୍ଜି ପ୍ରୀତେ	୯୩
ଜବା ଅଧର ଧୋଇ ଜଳେ		ଯତିଙ୍କ ବୁଝି କୁତୁହଳେ	୯୪
ଜର ମୋହିନୀ ନାଶ୍ନ ସଙ୍ଗେ		ଜରତା ବେଶ୍ୟା କହେ ରଙ୍ଗେ	୯୫
ଜଟିଳ ଶୁଣ ଦେଇ ଚିତ୍ତ		ଯୋ ଫଳ ତୁମ୍ଭ ବନେ ଜାତ	୯୬
ଯେଣୁ ତହିଁରେ ନାହିଁ ସ୍ବାଦ		ଯୋଗୀଏ ଶାଇବାର ମନ୍ଦ	୯୭

ଜଣାଇ ଏତେ ବେଶ୍ୟା ରାଜା ।	ଯାଗଣ ଦେଲେ ସାଗ ଖଜା ।	୧୮।
ଯୋଗଣ କରି ତା ଜଟିଳ ।	ଜହ୍ନା ହୋଇଲୁ ପୁରଞ୍ଜଳ ।	୧୯।
ଯୋଗୀମାନଙ୍କୁ ତହୁଁ ଚାହିଁ ।	ଜୁଷ୍ଟ କହିଲେ ସେ ଗୋସାଇଁ ।	୧୦୦।
ଜାଙ୍ଗଲ ଦେଖିଣ ତୁମ୍ଭର ।	ଜୀବ କରିବ ପବିତର ।	୧୦୧।
ଜନକ ନଆସୁ ଏ ଠାବ ।	ଯାଇ ଆସିବି ଶୁଭ ଜବ ।	୧୦୨।
ଜରତା ବେଶ୍ୟା ତାହା ଶୁଣି ।	ଯୋଗୀଙ୍କ ସଙ୍ଗତରେ ଦେନି ।	୧୦୩।
ଯାଇ ସକଳ ବାଳୀ ତୁଲେ ।	ଜାହ୍ନବା ପୁଲିନେ ମେଳିଲେ ।	୧୦୪।
ଜଳ ମଧ୍ୟେ ତ ତର ସ୍ଥାପି ।	ଜ୍ୟାହୁଡ଼ ପୁରୁଥିଲେ ରୂପି ।	୧୦୫।
ଜାମୁନଦର ପରସଂକ ।	ଯୋଗାଡ଼ ରଖିଥିଲେ ଏକ ।	୧୦୬।
ଯଦିକି ପୁବେଶ କରଇ ।	ଯତନେ ଶୁଆଇଲେ ତହିଁ ।	୧୦୭।
ଜପି ସେ ତପୀ ପଦବେନ ।	ଜଳପେ ଭକ୍ତିରମାଜ୍ଜନ ।	୧୦୮।

ଇତିଶ୍ରୀ ଜାନକାଣ ବିଳାସ ରାମାୟଣେ ଶିବଶିବା ସଂବାଦେ
ଆଦ୍ୟକାଣ୍ଡେ ଦ୍ଵିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।

ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ

ଜହ୍ନଗଭୂଷଣ ଉବାଚ

ଜହ୍ନଗଭୂଷଣ ଏ ଅନ୍ତେ ।	ଜନ୍ତୁନ୍ତି ପାବଣୀ ପୁରତେ ।	୧।
ଜରତା ବେଶ୍ୟା ଦବ୍ୟ ବେଶେ ।	ଜଡ଼ ବସିଲେ ରକ୍ଷି ପାଶେ ।	୨।
ଜାନ୍ତୁ ଯୌବନ ଦେଖାଇଲେ ।	ଜାପୁଟି କରି ତୁମ୍ଭ ଦେଲେ ।	୩।
ଜାତିରେ ସେ ତ ରୂପାଙ୍ଗବା ।	ଜାଣିମେ ଲଜ୍ଜା କି ରୂପେବା ।	୪।
ଯଜ୍ଞର ବିଶ୍ଵାସ ନନ୍ଦନ ।	ଜରତା ହୃଦେ ଦେଖି ସ୍ତବ୍ଧ ।	୫।
ଜବେ ପୁଞ୍ଜିଲେ ଏ କି ଫଳ ।	ଯତନେ ହୋଇଛି ବର୍ଣ୍ଣିଲୁ ।	୬।
ଜରତା ଏହି ରୂପେ ଶୁଣି ।	ଜଟାଇ କହିଲେ ଏ ବାଣୀ ।	୭।
ଜଣିବା ପାଇଁ ଯୁବାମତି ।	ଜାଟାଧରଙ୍କୁ ସ୍ଥାପି ଛୁଡ଼ି ।	୮।
ଜାଗ୍ରତେ କରୁଅଛୁ ପୂଜା ।	ଜାଣ ହେ ରକ୍ଷିକୂଳ ରାଜା ।	୯।

(୧) ଜହ୍ନଗଭୂଷଣ—ଶିବ । (୩) ଜାପୁଟି—ଭଡ଼ି ଧରି ।

(୭) ଜଟାଇ—ଛଳି ।

ଯେବେ ଆପଣ ଏହା ପୁଣି		ଯେବେ କରିବ ବହି ତୋଷ	୧୦।
ଯେଉଁ କାମନା ତୁମ୍ଭ ମନେ		ଜଡ଼ିଛି ଫଳବ ବହନେ	୧୧।
ଜରତାଠାରୁ ଏହି ରୂପେ		ଯଦି ସେ ଶୁଣିକରି ଆପେ	୧୨।
ଜହର କଣ୍ଟଙ୍କ ସେବାରେ		ଯୁକ ହୋଇଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତରେ	୧୩।
ଜରତା ହୃଦ କୁଚ ଧରି		ଜାନ୍ତି ଯୁଗଳ ଆଶ୍ରା କରି	୧୪।
ଜାହ୍ନବାଧରରେ ମଜ୍ଜି		ଜନ୍ମନ କଲେ ଜ୍ଞାନ ତେଜ	୧୫।
ଜାଳକ ଧରି ସେହି କାଳେ		ଜବନେ ବାହି ନାବ ଜଳେ	୧୬।
ଯାମିନୀ କାମିନୀର ଶେଷେ		ଯାନ୍ତେ ମିଳିଲେ ଚମ୍ପା ଦେଶେ	୧୭।
ଜରତା ରୁଷି ଆଣିମାର		ଜାଣି ଧେ ଚମ୍ପା ନରବର	୧୮।
ଯାବନ୍ତ ପୂଜାଦ୍ରବ୍ୟ ଦେନ		ଯଦି କତିରେ ହେଲେ ଗମି	୧୯।
ଯୁଗଳ ପାଦେ ଚାହାଙ୍କର		ଜୁହାର କଲେ ଶତବାର	୨୦।
ଯଥାବିଧିରେ ପୂଜା କରି		ଯାଇ ମିଳିଲେ ନିଜ ପୁର	୨୧।
ଜହାର ସେହି କାଳେ ପୁଣି		ଜାମୁତେ ଘୋଡ଼ାଇ ଧରଣୀ	୨୨।
ଜଳଧାରକୁ ବରଷିଣ		ଯାତନା ନାଶିଲେ ତକ୍ଷଣ	୨୩।
ଯାଗ ଆରମ୍ଭ ସେହି ଦେଶ		ଯାଗ ନୃପଙ୍କୁ ଦେଲେ ଶିଷ୍ୟ	୨୪।
ଯେ ଲେମ୍ବପାଦ ମହାରାଜା		ଜାଣି ସେ ମୁନିଙ୍କର ମଜ୍ଜା	୨୫।
ଜାଣିମା ପାରେ ଅଜୟୁତ		ଜବନେ ପଠାଅନ୍ତେ ଦୁତ	୨୬।
ଯେ ଦରବର ସେହି କାଳେ		ଜାୟା ସହିତେ ତହିଁ ହେଲେ	୨୭।
ଜନକ ଆସନ୍ତେ ତନୟୀ		ଜୁହାର ହୋଇଲେ ବିନୋଇ	୨୮।
ଯଦିପତି ତ ଥିଲେ ତହିଁ		ଜାଜୁଲ୍ଲ ଶୋଭା ଡାକ ରୁହିଁ	୨୯।
ଜଟେଶ ଶିଶୁଙ୍କର ଖେଦ		ଜନମାଇଲେ ନିଜ ହୃଦ	୩୦।
ଜାଣି ତା ଦରବର ଚିତ୍ତେ		ଜାମାତା କରିବା ନିମିତ୍ତେ	୩୧।
ଜଳଜ ହୃଦୟରେ ଭାଳ		ଜଗତେ ସେ ତ ମହାବଳୀ	୩୨।
ଯଦିଙ୍କି ବେଦରେ ବସାଇ		ଜାୟାର୍ଥେ ସୁତା ଦେଲେ ନେଇ	୩୩।
ଜାମୁନଦୀ ବାସବତୀ		ଯୌତୁକ ଦେଲେ ଅଗଣିତ	୩୪।
ଜନକଠାକୁ ସେ ସକଳ		ଜବେ ପେଶିଲେ ତପଶୀଳ	୩୫।

(୧୫) ଜାହ୍ନବାଧର—କନ୍ଦର୍ପ । ଜନ୍ମନ—ଭକ୍ଷଣ, ଏଠାରେ ରମଣ
ଅର୍ଥରେ ପ୍ରୟୁକ୍ତ । (୧୬) ଜବନେ—ଶୀଘ୍ର ।
(୨୭) ପାରେ—ପାଇଁ ।

ଜାୟାତାତ ତ ସୁତ ସୁନ	।	ଜାତ ହେବାକୁ ତାଙ୍କ ନାନ	। ୩୭।
ଯାକେ ଶୁଣୁର ଶାଶୁ ତୁଲେ	।	ଯାନ୍ତେ ଅଯୋଧ୍ୟା ପୁରେ ହେଲେ	। ୩୮।
ଯାଗ ଚଢ଼ିରେ କରି ଜାତ	।	ଜ୍ଵଳନେ ଇଡ଼ୁ ମନ୍ତ୍ରେ ଘୃତ	। ୩୯।
ଜାତବେଦ ସେ କାଳେ ଆପେ	।	ଯଜ୍ଞକୁଣ୍ଡରେ ଉଦ୍ଧା ଧାପେ	। ୪୦।
ଜାୟା ପାଶରେ ଚରୁଧର	।	ଯତିଙ୍କି କହିଲେ ଏପରି	। ୪୧।
ଜରାସନଙ୍କ ଜାତ ଚରୁ	।	ସାଗରୁ ଧର ରଷି ଗୁରୁ	। ୪୨।
ଜଗତ ସ୍ଵାମୀ ଏ ଚରୁରେ	।	ଜନ୍ମିବେ ଶୁର ସ୍ଵରୂପରେ	। ୪୩।
ଜଟିଳଶାଢ଼ୁ ନ ତା ଶୁଣି	।	ଜ୍ଵଳନ କରୁ ଚରୁଆଣି	। ୪୪।
ଜାୟାତ ଚତପାଶେ ଥିଲେ	।	ଜଳଜଳରେ ତାଙ୍କ ଦେଲେ	। ୪୫।
ଜାଉତା ଧର ଅଜ ସୁତ	।	ଜୁଇ ହୋଇଲେ ଅନ୍ତର୍ହିତ	। ୪୬।
ଜନଇନ ସେ ଚରୁ ନେଇ	।	ଯେଉଁ କୌଶଲ୍ୟା କଇକେଇ	। ୪୭।
• ଯୁବଣ ଦୁଇଙ୍କି ବାଣ୍ଟିଣ	।	ଯହୁଁ ସେ କଲେ ସମର୍ପଣ	। ୪୮।
ଜଳଜନେଣୀ ସୁମିତର	।	ଜାଣି ଆସିଲେ ହୋଇ ଭୁବ	। ୪୯।
ଯୋଷା ସେ ବେନ ଅଧେ ଅଧେ	।	ଯାଗ ତାହାକୁ ଦେଲେ ସଧେ	। ୫୦।
ଜେ ମରୁ (?) ସେ ତନ ବାଳୀଶ	।	ଯତନେ ହେଲେ ଗର୍ଭବାସ	। ୫୧।
ଜନ୍ମଭେଦଙ୍କ ପ୍ରିୟାପ୍ରାଏ	।	ଯୋଷା ହୋଇଲେ ସେ ତନିୟେ	। ୫୨।
ଜାୟା ସହିତେ ରଷ୍ୟଶୃଙ୍ଗ	।	ଯାନ୍ତେ ମିଳିଲେ ପିତା ଆଗ	। ୫୩।
ଜତଂକ ଦେଶିଣ ବସନ୍ତ	।	ଜୁଷ୍ଟେ ଶୁଂଘିଲେ ଧର ମୁଣ୍ଡ	। ୫୪।
ଜାଙ୍ଗଲେ ସେ ଶାନ୍ତା ପ୍ରମଦା	।	ଯତିଙ୍କି ସେବା କଲେ ସଦା	। ୫୫।
ଜନାରଦନ ରାମଙ୍କର	।	ଜନମ ସୁଣ ଧୀର ନର	। ୫୬।
ଯହୁଁ ଦଶମ ମାସ ହେଲା	।	ଯାତନା ପାଇଲେ କୌଶଲ୍ୟା	। ୫୭।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ଦିବସ ମାସ ଅନ୍ତେ	।	ଯେ ମାସ ତାର ପସ ପ୍ରାନ୍ତେ	। ୫୮।
ଜୀବ ବାସରେ ନବ ଦିନେ	।	ଜନଙ୍କ ନଦୟ ଗଣନେ	। ୫୯।
ଜଳବିମ୍ବକୁ ପୁନବସୁ	।	ଯାଉଅଛନ୍ତି ନିଜ ବାସୁ	। ୬୦।
ଜମା ହୋଇଣ ଗ୍ରହ ପଞ୍ଚେ	।	ଯୁଗରେ ରହିଛନ୍ତି ଉଦେ	। ୬୧।
ଜଳଜ ବନ୍ଧୁ ପୁଣି ମେଷେ	।	ଯୁକତ ହୋଇଛନ୍ତି ଭୋଷେ	। ୬୨।

(୩୮) ଇଡ଼ୁ—ତାଳନ୍ତେ । (୩୯) ଧାପେ—ଶୀଘ୍ର । (୪୧) ଜରାସନ—
ଦେବତା । (୪୩) ଜ୍ଵଳନ—ଅଗ୍ନି । (୪୫) ଜୁଇ—ଅଗ୍ନି ।

ଯେଉଁ ଏମନ୍ତ କାଳ ଶୁଭ		ଜାଣି କୌଶଲ୍ୟା ବାଳାସିଦ୍ଧ	୭୨
ଜଠରୁ ଶ୍ରୀପତିଙ୍କି ଭଲେ		ଜନମ କରି ବଲ୍ଲେକଲେ	୭୩
ଜନ୍ମାର ମାଳମଣି ସମ		ଜାଜ୍ୟୁ ବରଜଳ ଶ୍ୟାମ	୭୪
ଜଳଜ ଗଦା ଅରଦର		ଯୁଦ ହୋଇଛି ଚାରିକର	୭୫
ଜ୍ୟଳନ ଜ୍ୟାଳ ପରକାର		ଜାଳିକା ଗୋଷ୍ଠ କଟିଭର	୭୬
ଜଣୁଛି ପଦକୁ ଇକ୍ଷଣ		ଜୁଷ୍ଟରେ ବିଲେକନ୍ତ ପୁଣ	୭୭
ଯାମିନୀ ଶେଷ ପୂର୍ବସ୍ତଗ		ଜଣୁଛି ଅଧରର ରଙ୍ଗ	୭୮
ଜାମୁନଦାଦ ମୋତିମାଳା		ଯତନେ ଲମ୍ବି ଅଛି ଗଳା	୭୯
ଯୁଗଳ ଚରଣେ ନୂପୁର		ଜଣେ ସେ ନାଦେ ହଂସ ସ୍ଵର	୮୦
ଜହ୍ନଗ ସମ ବାହୁ ବେନ		ଜାହୁଜଲଟ ରମ୍ଭାଜଣି	୮୧
ଜନାରଦନକୁ ଏ ରୂପେ		ଜନନୀ ଦେଖିକରି ଆପେ	୮୨
ଯୋଡ଼ି ମସ୍ତକେ ବେନପାଣି		ଜଣା କଲେ ଏ ରୂପେ ବାଣୀ	୮୩
ଜାତରେ ଅଟେ ମୁଁ ଯୁବକ		ଜାଣିମି କେଉଁ ରୂପେ ସୁଦ୍ଧ	୮୪
ଯେବେ ସୁଦୟା ମୋରଠାର		ଯେବେ ସହର ଏ ଶରୀର	୮୫
ଜନ ବାଳକ ପରି ହୋଇ		ଜଞ୍ଜାଳ କରି ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଇଁ	୮୬
ଜଗଦୀଶ୍ଵର ତାହା ଶୁଣି		ଜୁଷ୍ଟରେ କହିଲେ ସେ କ୍ଷଣି	୮୭
ଜରାଣନଙ୍କ ହିତାର୍ଥରେ		ଜନ୍ମିଲି ତୁମ୍ଭର ଉଦରେ	୮୮
ଜାଙ୍ଗଲେ କରିଣ ସଞ୍ଚାର		ଯୁଦ୍ଧେ ନାଶିବ ଦଶଶିର	୮୯
ଜଳଧି ତନୟାଙ୍କ ନାହା		ଜନନୀ ଆଗେ କହି ଏହା	୯୦
ଜଗତ ରଖିବାକୁ ମାୟା		ଯହେ ଧଇଲେ ଶିଶୁକାୟା	୯୧
ଯୁଗଳ ପଦରୁଲି ପୁଣ		ଜନମୋହନେ କଲେ ସ୍ଵନ	୯୨
ଯୁଧାଜିତଙ୍କ ଯେଉଁ ଭଗ୍ନୀ		ଯାତନା ସେହି ପାଇ ପୁଣି	୯୩
ଜାମୁତ ଶ୍ୟାମଙ୍କ ସଦୃଶ		ଜନମ କଲେ ଏକ ଶିଷ୍ୟ	୯୪
ଜାତ ରୂପର ପରି ଦେହ		ଜିତଇ କମଳକୁ ମୁହଁ	୯୫
ଯେଉଁ ସୁମିତ୍ରା ଏହି ମତ		ଜନ୍ମ କଲେ ସେ ବେନ ସୁତ	୯୬
ଜନମୋହବ ଦୁତକର		ଜାଣନ୍ତେ ଅଜଙ୍କ କୁମର	୯୭
ଯତି ଭୂପତି ବଶିଷ୍ଠକୁ		ଯୁଦ୍ଧରେ ଡକାଇ ପାଗକୁ	୯୮

(୭୪) ଜନ୍ମାର—ଇନ୍ଦ୍ର । (୭୯) ଜାଙ୍ଗଲେ—ବଣରେ ।

(୮୮) ଯୁଦ୍ଧରେ—ଯୁଦ୍ଧ ସହକାରେ, ସମ୍ମାନର ସହିତ ।

ଜାଇ ଜାତକ ଆଦିବଧୁ		ଯେତେ ତା କରାଇଲେ ସିଦ୍ଧି	୮୯
ଜଗତ୍ପଦେବକୁ ଡକାଇ		ଯାଗଣ ଦେଲେ ରତ୍ନ ଗାଈ	୯୦
ଯିବାରୁ ଦିନ ଏକବିଂଶ		ଜଳଜ ଆସନଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ	୯୧
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ଦେଲେ ନାମ		ଯତିଙ୍କ ଅଟନ୍ତି ଏ ରମ୍ୟ	୯୨
ଜଗତେ ଥିବା ମାନବାଳ		ଦ୍ଵାଶନ୍ତ ଏଣୁ ରାମ ବୋଲି	୯୩
ଯୁଧାମିତ୍ରଙ୍କ ଭଣଜାକୁ		ଯତନେ କରି ଭୃଷଣକୁ	୯୪
ଜନଙ୍କୁ କରିବେ ଭୃଷଣ		ଜାଣିଣ ଦେଲେ ଭ୍ରତ ନାମ	୯୫
ସାମଲେ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ବହି		ଜନ୍ମିଥିଲେ ତ ଭାଇ ଦୁଇ	୯୬
ଯୁକତ ହେବାରୁ ଲକ୍ଷଣ		ଜ୍ୟେଷ୍ଠଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ	୯୭
ଜଣିମେ ବୋଲି ଶବ୍ଦ ଜନ		ଜୟନ୍ତୀଙ୍କୁ ଶବ୍ଦ ଦାନ	୯୮
ଜଇବାସୁକୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାସେ		ଯେତେ ବଡ଼ନ୍ତି ଶୁକ୍ଳପଥେ	୯୯
ଯଶସ୍ଵ ସହିତେ ଶ୍ରୀରାମ		ଜାଣ ବଢ଼ିଲେ ସେ ସମାନ	୧୦୦
ଯହୁଁ ଅଠର ମାସ ହେଲା		ଜନ୍ମେ ରୁଲିଲେ ରୁରିପିଲା	୧୦୧
ଯୁଗ୍ମ ବରଷ ଶେଷ ହୋଇ		ଜନବାସବ ତୋଷ ଶାନ୍ତେ	୧୦୨
ଯତିପତିଙ୍କ କରେ ଭଲେ		ଯୋଗେ ଶ୍ରବଣ ବିନାଇଲେ	୧୦୩
ଜାମୁନଦର ଲୁଲି କରି		ଯୁଗଳ ଜଣେ ଦେଲେ ଭରି	୧୦୪
କର ଅପୂର୍ବେ ରଘୁବଳା		ଜମି ଭାଇଙ୍କ କରି ଖେଳା	୧୦୫
ଜନକ ଜନମାଙ୍କ ମତ		ଜଡ଼ାଇ ଦେଲେ ସୁଖେ ଅତି	୧୦୬
ଜାଉ ଭକତ ରାମ ଯତି		ଜପି ସେ ରାମ ପଦ ନିତି	୧୦୭
ଯମରେ ହୋଇବାକୁ ଯୁକ୍ତ		ଜଳପେ ରାମ କଥାମୃତ	୧୦୮

ଇତିଶ୍ରୀ ଜାନକାଣ ବଳାସ ରାମାୟଣେ ଶିବଶିବା ସମ୍ପାଦେ
ଆଦିକାଣ୍ଡେ ନାମ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ

(୯୮) ଜୟନ୍ତୀ—ଜନ୍ମଣ୍ଡ । (୯୯) ଜଇବାସୁକୁ, ଜେବାସୁକୁ—ଚନ୍ଦ୍ର ।

(୧୦୪) ଲୁଲି—କର୍ଣ୍ଣାଳଂକାର ବିଶେଷ । (୧୦୫) କର ଅପୂର୍ବେ—
ଅକିରରେ, ଅଗଣାରେ ।

ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ

ଜୟନ୍ତ ଉବାଚ

ଜୟନ୍ତ ହୋଇ ତୋଷମତ		ଜୟନ୍ତୀ କନ୍ତରେ କହନ୍ତି	୧
ପାନ୍ତେ ପଞ୍ଚମ ସମ୍ଭବତ		ସେ ଦଶରଥ ନରବର	୨
ସୁଦର୍ଶଦ୍ୟାଦି ପାଠମାନ		ଜାଣି ହେବାକୁ ବଦବାନ	୩
ପେଉଁ ବଣିଷ୍ଠ ମୁନିପାଇଁ		ଜୟନେ ତାଙ୍କ ଦେଲେ ନେଇ	୪
ଜଠରଲମ୍ବ ପୂଜା କରି		ଜୁଷ୍ଟେ ପଡ଼ିଲେ ଭାଇ ଚାରି	୫
ଜମ୍ଭାଳଜାଷ ରମରୁଦ		ଯାବନ୍ତ ଶାସ୍ତେ ହେଲେ ବଦ୍ୟ	୬
ଯା ଦାସୀ ଅଟନ୍ତି ଶାରଦା		ଜାତକ ତାଙ୍କୁ ବେଦବଦ୍ୟା	୭
ଜାତକ ଦିନେ ହୋଇ ହସ		ଜାଣି ପୁରୁଷ ସାତ ବର୍ଷ	୮
ଜ୍ୟାଦେବଙ୍କରେ ହୋଇ ଯୁଦ		ଯୋଗ ବୁଝାଇ କଲେ ବ୍ରତ	୯
ଜାମୁକ ଶ୍ୟାମରାମ ସୀତେ		ଯୁଦ ହୋଇଣ ଭିନ୍ନ ଭ୍ରାତେ	୧୦
ଜନସ୍ତେ ରହଣ ବଢ଼ିଲେ		ଯୁବା କନ୍ଦର୍ପ ସମ ଭୁଲ୍ୟ	୧୧
ଯୁଗ୍ମ ଚତୁର ବର୍ଷ ଶେଷେ		ଯା ହେଲ ଶୁଣ ଜନେ ତୋଷେ	୧୨
ଜାହ୍ନବୀ ଶ୍ମରେ କଉଶିକ		ଜମାଇ ସମ୍ଭାର ଅନେକ	୧୩
ଜରାସ୍ତନାଦ ସ୍ବପିତୁକୁ		ଯାଗରେ ଶ୍ରାଗ (?) କରିବାକୁ	୧୪
ଜୁଳନ କୁଣ୍ଡ ମଧ୍ୟେ ସ୍ଥାପି		ଜୁହ୍ରେ ଇଡ଼ନ୍ତେ ସରପି	୧୫
ଜମିଣ ଅନେକ ଅସୁର		ଯଜ୍ଞ କରନ୍ତେ ନାରଖାର	୧୬
ଯୋଗରେ ରାମ ବସ୍ତ୍ର ଜାତ		ଜାଣି ଦୁର୍ଗାୟ ଲୋକ ତାତ	୧୭
ଜନ୍ମାଇ ମୋଦ ହୃଦୟରେ		ଯାଇ ମିଳିଲେ ଅଯୋଧ୍ୟାରେ	୧୮
ଯତ ଆଗମ ଶୁଣି ରଜା		ଯୁକତ କଲେ ହର୍ଷେ ମଜ୍ଜା	୧୯
ଜାବାଳ ବଣିଷ୍ଠ ଏ ବେନ		ଯତଙ୍କି ସଜାତରେ ଘେନ	୨୦
ଯାସା କରିଣ ପଦଯୁଗେ		ଜଟିଳ ପାଶେ ହେଲେ ବେଗେ	୨୧

(୫) ଜଠର ଲମ୍ବ—ଶଶପତ । (୮) ଜାତକ—ପିତା । (୯) ଜ୍ୟାଦେବ—
ବ୍ରାହ୍ମଣ । (୧୩) ଜମାଇ—ରୁଣ୍ଡକରି । (୧୫) ଜୁହ୍—ଅଗ୍ନି,
ସରପି—ଘୃତ । (୧୭) ଦୁର୍ଗାୟ ଲୋକତାତ—ଦ୍ବି ଶୟ ବ୍ରହ୍ମା ।

ଜହୀର ସାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କରେ କରି		ଜଳରେ ଧୋଇଲେ ଅଫିର	୨୨।
ଜଳିଲେ ସଦନରେ ଆମ୍ଭ		ଯାହା ପଡ଼ିଲେ ପଦ ତୁମ୍ଭ	୨୩।
ଜଗତ ସମ୍ବେ ଏଥୁ ବଳ		ଯଶ ଅର୍ଜିବ କିଏ ବୋଲି	୨୪।
ଜୟନ୍ତ ତାହାଙ୍କୁ ଚଲାଇ		ଜନାଶ୍ରୟରେ ହେଲେ ଯାଇ	୨୫।
ଜିଆଦ ଚମ୍ପୈ ବସାଇଲେ		ସେହି ହସ୍ତକୁ ସ୍ଥିତ ହେଲେ	୨୬।
ଜନପାଳନ ରଜନୀତି		ଯତି ସୁକ୍ଷନ୍ତ ବହି ପ୍ରୀତି	୨୭।
ଜାତକଙ୍କର କଷ୍ଟାକଷ୍ଟ		ଯାବନ୍ତ କହିଲେ ବଣିଷ୍ଟ	୨୮।
ଜ୍ୟାପାଳ ସେ ଅନ୍ତେ ଆନନ୍ଦେ		ଜଣା କଲେ ଏ ଗିର ମନ୍ଦେ	୨୯।
ଯୋଗଧାନକୁ ତେଜ ଦେଇ		ଯୋଗି ହେ ଅଇଲ କମ୍ପାଇ	୩୦।
ଯେବେ ମୁଁ ଅଟେ ତୁମ୍ଭ ଭୃତ୍ୟ		ଯଥାର୍ଥ କହ ଚପୋବନ୍ତ	୩୧।
ଜଟିଳ ଶାଢ଼ୀ ଲ ତା ଶୁଣି		ଜଳନ୍ତ ଶୁଣ ନରମଣି	୩୨।
ଜମା କରିଣ ତପୋଧନ		ଯାଗ କରନ୍ତେ ପିତବନ	୩୩।
ଜଗତ ହନ୍ତା ସୁନ୍ଦରାଳୀ		ଜାତୁଧାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଳି	୩୪।
ଜବେ ବରପ ରକ୍ତମାଂସ		ଯଜ୍ଞକୁ କରୁଅଛି ନାଶ	୩୫।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଦିଅ ତବ		ଯାଇ ସେ ରଖିବେ ସେ ଯାଗ	୩୬।
ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ତ ସେ ସାଷାତେ		ଜଳିଲେ ଦେବଙ୍କର ହିତେ	୩୭।
ଯୁଦ୍ଧେ ସହୀର ଦୁଷ୍ଟ ସୁର		ଜାଣ ହରିବେ ମହାବୀର	୩୮।
ଯାହାଙ୍କ ନାମ ଅଟେ ରାମ		ଜାତୁଧାନଙ୍କ ସେଟି ଯମ	୩୯।
ଜବଗେ ଛେଦ ଦୈତ୍ୟ ଶିର		ଯଜ୍ଞ ସେ ରଖିବେ ମୋହର	୪୦।
ଜବନେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ଦିଅ		ଜବନା ହେଲେ ଶୁଣି ରାୟ	୪୧।
ଜାଣିବା ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଯତି		ଜଳିଲେ ଶୁଣ ନରପତି	୪୨।
ଯେବେ ନଦେବ ମତେ ରାମ		ଜାଳିବ କୋପାନଳେ ତ୍ରାମ	୪୩।
ଯତିଙ୍କ ଅମର୍ଷକୁ ଡରି		ଯେ ଦଶରଥ ଦଣ୍ଡଧାରୀ	୪୪।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଆଣି ବେଗେ		ଯାଅ ବୋଇଲେ ମୁନି ସଙ୍ଗେ	୪୫।
ଜନକ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ରାମ		ଯିବ ବୋଇଲେ ବହି ପ୍ରେମ	୪୬।
ଜନନୀ ଆଗେ ମିଳି ପୁଣି		ଜଣାଇଁ ହୋଇଲେ ମେଲଣି	୪୭।
ଯତନେ ତହୁଁ ଅଳଂକାର		ଯୁକ୍ତ କଲେ କଲେବର	୪୮।

(୩୪) ଜାତୁଧାନ — ରକ୍ଷସ । (୪୦) ଜବଗେ — ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ।

(୪୪) ଅମର୍ଷ — କ୍ରୋଧ ।

ଜର କାମୁଁକ ଧରି କରେ		ଜନସ୍ତୁ ବାହାରି ସଭାରେ	୪୯
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ନନ୍ଦନ ସୁମିତ୍ରାଙ୍କ		ସୁଗଳ ଡୋଳରୁ ଲେଟକ	୫୦
ଜଳକୁ ବୁଢ଼ାଇ ସେ କାଳେ		ଜଣାନ୍ତି ରାମଙ୍କୁ ବିକଳେ	୫୧
ସେବେ ଏଠାରେ ଗୁଡ଼ି ମୋଡେ		ଯିବ ସେ ପଡ଼ିବ ସଙ୍ଗତେ	୫୨
ଜୀବେ ମୁଁ ନ ରେଖିବି ଆଶା		ଜାଣ ହେ ରାମ ମହାଯଶା	୫୩
ଜାମୁତ ଶ୍ୟାମ ତାହା ଶୁଣି		ଜୟନ୍ତୀଙ୍କ ଧରି ପାଣି	୫୪
ଜୁଷ୍ଟରେ କହିଲେ ଏ ଭାଷ		ଯିବା ସୁବେଶ ହୋଇ ଆସ	୫୫
ଯାଇ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶର ହରି		ଜୁହାର ଜନନୀଙ୍କି କରି	୫୬
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭାଇଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମୁହିଁ		ଯାଉଛି ବୋଲି କରି କହି	୫୭
ଜ୍ୟାଧର ଶରଧର ସୁକ୍ଷେ		ଯାହାକୁ ଜଳେ ରାମ ପଛେ	୫୮
ଯୋଗୀଙ୍କି ବଦନ ଅନାଇଁ		ଜଳିଲେ ଚାଲି ହେ ଗୋସାଇଁ	୫୯
ଜଗତ ତାତ ବେନି ପଡ଼ି		ଜାଣି ରାମଙ୍କ ଶୁଦ୍ଧମତି	୬୦
ଜାଉଁଲ ଧରି ବାମ ସୁରେ		ଯିବାକୁ ବାହାରିଲେ ମନ୍ଦେ	୬୧
ଯୁଦ୍ଧରେ ରାମ ସଉମିତ୍ରୀ		ପଡ଼ିବ ପଛେ କଲେ ଗତି	୬୨
ଜଳଜାସନଙ୍କର ପୃଷ୍ଠେ		ଜନାରଦନ ହରି ହୃଦୟ	୬୩
ଯିବାର ପରି ସେ କାଳରେ		ଜନେ ମଣିଲେ ମାନସରେ	୬୪
ଯାନ୍ତେ ମାର୍ଗକୁ କିଛି ରୁଷି		ଜ୍ୟାରୁହ ମୁକୁଟିନେ ବସି	୬୫
ଜଳଦଳିତ ବରନକୁ		ପଡ଼ନେ କରି ଆଶେ ପକ୍ଷକୁ	୬୬
ଯୋ ବିଦ୍ୟା ବଳା ଅତିବଳା		ଯାବଣ ଦେଲେ ଗୁଡ଼ି ଦେଲା	୬୭
ଯାମିନୀ ହୁଅନ୍ତେ ସେ କାଳ		ପଥୋକ୍ତେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପାରି ଜଳ	୬୮
ଜିଆଦ ଗୁଲ ପାଡ଼ି ତଳେ		ଜଟିଳ ବର ନିଦ୍ରା କଲେ	୬୯
କୃଷ୍ଣ ମନରେ ଭାଇ ଦୁଇ		ଜବର ରୂପ କରେ ବହି	୭୦
ସୁଗଳ ପାଶେ ସେ ପଡ଼ିବ		ଜଗିଲେ ହୋଇ ଜାଗରୁକ	୭୧
କୃଷ୍ଣ ଦଗରେ ସେଥୁ ଅନ୍ତେ		ପନ୍ଥା ରବିଙ୍କ ପ୍ରକାଶନ୍ତେ	୭୨
ଜାଣି ଶୟନୁ ଉଠି ରୁଷି		ଜଳରେ ସ୍ନାନ କଲେ ମୁଣି	୭୩
ଯେତେକ ଦିବ୍ୟାରୁ ମାନ		ସୁକତେ କଲେ ସମାପନ	୭୪
ଯାହାକୁ କରିଣ ସେ ଅନ୍ତେ		ଯୋଜନେ ପଥ ବଢ଼ିଯାନ୍ତେ	୭୫

(୫୮) ଜ୍ୟାଧର—ଧନୁ । (୬୦) ଜବର—ଶର ।

(୭୨) କୃଷ୍ଣ ଦଗ—ପୂର୍ବ ଦଗ ।

ଯା ନାମ ସରସୁ ବିଶ୍ୟାତ		ଜନକୁ କରନ୍ତି ମୁକତ	୭୭
ଜଗତଶ୍ଚର ରାମ ତାକୁ		ଜ୍ୟୋତିରେ କରି ଲୋକନକୁ	୭୭
ଯାଜକେ ପୁଜିଲେ ଏ ଶ୍ରଷ୍ଠ		ଜମ୍ବୁଲିନୀଙ୍କ ନାମ କିସ	୭୮
ଜାଣିଥିଲେ ମୋ ପୁରତରେ		ଯଦି ହେ କହ ସରାଗରେ	୭୯
ଯୋଗୀରାଜନ ତାହା ଶୁଣି		ଯଦ୍ଭବେ କହିଲେ ଏ ବାଣୀ	୮୦
ଯୁଗ ଆଦ୍ୟର ଏ ବାରତା		ଜମ୍ବୁପ୍ରବତ ଶିଖେ ଧାତା	୮୧
ଜାତ ଚିତ୍ତରୁ ଜଳେ ସର		ଯା ନାମ ମାନସରେବର	୮୨
ଜଳ ଉଠୁଳି ତହୁଁ ନିଜ		ଜିଆରେ ବନ୍ଧି ଏ ଆସନ୍ତି	୮୩
ଜଗତେ ସରସୁ ବୋଲିଣ		ଜଣା ଏ ହୋଇଛନ୍ତି ପୁଣି	୮୪
ଯଦି ଭରଣୀ ରାମ ଶୁଣି		ଜଳ ସିଞ୍ଚିଲେ ଶିରେ ଆଣି	୮୫
ଜାତ ତ ହୋଇଥିଲ ଶୋଷ		ପିବାକୁ ଜଳେ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରାସ	୮୬
* ଜାଲିଆମାନେ ନାବ ବାନ୍ଧି		ଜଗି ତ ଥିଲେ କୁଳ ରୁକ୍ଷ	୮୭
ଜଣକ ନାବେ ବସିକରି		ଜାଣ ତକ୍ଷଣ ହେଲେ ପାରି	୮୮
ଯଥାର୍ଥ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ତାକୁ		ଜାଙ୍ଗଲେ କଲେ ଗମନକୁ	୮୯
ଜଳଜବର ମଧ୍ୟ କାଳେ		ଯାଇ ବିପୁଳ ବନେ ହେଲେ	୯୦
ଜାଣିମାପାରେ ବନ ନାମ		ଯଦିକି ପୁଜିଲେ ଶ୍ରୀରାମ	୯୧
ସୋଗୀ କହିଲେ ଆହେ ବାଳ		ଜାଙ୍ଗଲ ନାମଟି ବିପୁଳ	୯୨
ଜନ୍ମାର ବିଶ୍ୱାସେ ନମୁତ		ଯାତୁଧାନକୁ ଦୋଷ ପାସ୍ତ	୯୩
ଯୁଦ୍ଧରେ କରିବାରୁ ନାଶ		ଜାଜୁଲ୍ୟ ଦେହ ହେଲୁ ଧୂଂସ	୯୪
ଯୁକତ ତହୁଁ ଭଏ ହୋଇ		ଯଶ ସମ୍ପତ୍ତି ତେଜ ଦେଇ	୯୫
ଯାମିନୀ ଭନି ଏଥୁ ରହୁ		ଜାଣ ତରିଲେ ପାପୁ ସେହୁ	୯୬
ଯୁଗୁ ପଞ୍ଚମ ଶତନେସ		ଯହୁଁ ହୋଇଲେ ପୁଣ୍ୟ ଗାସ	୯୭
ଜଗତସ୍ତ୍ରବିପୁଳ ବୋଲିଣ		ଜାଙ୍ଗଲ ନାମ ଖ୍ୟାତ ପୁଣି	୯୮
ଯଦିଭୁପତି ଏତେ ପ୍ରୀତେ		ଜୁଡ଼ରେ କହି ରାମାତ୍ରତେ	୯୯
ଯମୁନାତାଳଙ୍କର ତେଜେ		ଯାତନା ପାଇ ହେଲେ ବିଜେ	୧୦୦
ଜେମନ କରି ଫଳମୂଳ		ଜାଣି ସୁରଙ୍କ ଜରକାଳ	୧୦୧
ଯାଇ ସେଠାରୁ ଭନି ଜଣ		ଜଣିଲେ ବାଟ ଭନି ପୁଣି	୧୦୨

(୭୮) ଯାଜକ—ରୁଷି, ଜମ୍ବୁଲିନୀ—ନଦୀ । (୯୫) ଭଏ—ଭୟ ।

(୧୦୧) ଜରକାଳ—ଅସ୍ତ୍ର ସମୟ ।

ଯାମିନୀ ଦୁଃସନ୍ତେ ସେ କାଳ	।	କୁଷ୍ଠ କୌଶିକ ତପଶୀଳ	। ୧୦୩।
ଜମ୍ବୁପାଦପ ମୂଳେ ବସି	।	ଜପିଲେ ମନ୍ତ୍ରରାଜ ରୁଷି	। ୧୦୪।
ଜ୍ୟୋତି ନଦ୍ରାରେ ହୋଇଲେ ବୁଜି	।	ଜ୍ୟାରେ ଶୋଇଲେ ସୁଖେ ମଜ୍ଜି	। ୧୦୫।
ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଶେଷରେ ଉଠି ରୁଷି	।	ଜଳରେ ନିନ୍ଦ୍ୟକର୍ମ ଶେଷି	। ୧୦୬।
ଯାହା କରିଣ ତାଡ଼ିବାର	।	ଜାଳରେ ମିଳିଲେ ସଭର	। ୧୦୭।
ଜପି ସେ ଯତି ରାମ ପାଦ	।	ଜଳପେ ଭକ୍ତରାମ ମନ୍ଦ	। ୧୦୮।

ଇତିଶ୍ରୀ ଜାନକାଣ ବଳାସ ରାମାୟଣେ ଶିବଶିବା ସମ୍ବାଦେ ଆଦିକାଣ୍ଡେ
ନାମ ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟଃ

ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଜଟାଧାରୀ ଉବାଚ

'ଜାନୁରେ ଗଉରାଂକ ଧର	।	କୁଷ୍ଠ କହନ୍ତି ଜଟାଧାରୀ	। ୧।
ଯୋଗୀ ରାମଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ	।	ଜନ୍ମିଲେ ଶୁଣ ମାଳ ଦେହି	। ୨।
ଜନନୀ ମାରିବର ଏଥୁ	।	ଜାଳରେ ଅଛୁ କୋପେ ତାତି	। ୩।
ଯାଗ ମୋହର ତା ବଚନେ	।	ଯାଇ ନାଶନ୍ତି ଯାତୁଧାନେ	। ୪।
ଜମ୍ବୁତ ଶ୍ୟାମ ତାହା ଶୁଣି	।	ଜ୍ୟା ରୂପେ ଦେଇ ଧର ପୁଣି	। ୫।
ଯତିଙ୍କ କହିଲେ ଏପରି	।	ଯେବେ ଆସିବ ନିଶାଚରଣ	। ୬।
ଜୀବ ହାରିବ ମୋ ଶାୟକେ	।	ପୁତକ ନାହିଁ ଏଥୁ ଟିକେ	। ୭।
ଜାତି ନକରି ଏବେ ଶୁଭ	।	ଜୁଡ଼ରେ କର ତୁମ୍ଭେ ଗତି	। ୮।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠଦେବଙ୍କ ହସେ ମୁହିଁ	।	ଜନ୍ମ ତ ହୋଇଅଛି ମନ୍ତ୍ର	। ୯।
ଜାତୁରେ ନାହିଁ ମୋର ଭୟ	।	ଯାତୁଣୀ କରିଦେବ କ୍ଷୟ	। ୧୦।
ଜଳଜେଷ୍ଠ ରାମ ଏତେ	।	ଜଳପି ତପିଙ୍କ ପୁରତେ	। ୧୧।
ଜିଆକୁ ଆକର୍ଷନ୍ତେ ଟାଣେ	।	ଜବେ ପୁରୁଲ ଶବ୍ଦ ବଣେ	। ୧୨।
ଯେଉଁ ତାଡ଼ିଲା ଯାତୁଧାନୀ	।	ଜାଣି ଅଇଲୁ କରି ଧୁନି	। ୧୩।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠଦେବଙ୍କ ଦେଖୁ ଯତି	।	ଜନ୍ମାଇ ଚିତ୍ତେ ଅତି ଶୁଭ	। ୧୪।
ଜନ୍ମିଲେ ରାମ ଆକୁ ମାର	।	ଜୀବନ ନେମଟି ମୋହର	। ୧୫।
ଯୋଗିଙ୍କ ବିକଳ ଭାଷଣ	।	ଜାମ୍ବୁତ ଶ୍ୟାମ ନ ସହିଣ	। ୧୬।

(୧୦) ଜାତୁ—କଦାଚିତ୍, ଯାତୁଣୀ—ରାକ୍ଷସୀ । (୧୪) ଜ୍ୟେଷ୍ଠଦେବ—ରାକ୍ଷସୀ ।

ଜଗତ ଦହଇ ଯୋ ରୋପ		ଯୋଗ ବନ୍ଧଲେ ଦେନ କୋପ	୧୭
ଯାଇ ସେ ଶର ତାଡ଼କାର		ଜଠରେ ପଡ଼ିଲ ସରୁର	୧୮
ଜଦନ୍ୟ ବଦାରି ତା ପ୍ରାଣ		ଯମକୁ କଲ ସମର୍ପଣ	୧୯
ଯାତୁଧାମାର ଦେହ ପୁଣି		ଜ୍ୟୋତିଏ ବାହାର ସେ କ୍ଷଣି	୨୦
ଜମ୍ବୁଲଜାଷ ରାମ ଅଙ୍ଗେ		ଯୁକତ ହେଲ ଆସି ବେଗେ	୨୧
ଜବର ଗଙ୍ଗାଜଳେ ପଣି		ଜମିଲ ରାମ ତୁଣେ ଆସି	୨୨
ଜମ୍ବୁରି ଆଦି ଯୁରଗଣ		ଜାଣନ୍ତେ ତାଡ଼କା ମରଣ	୨୩
ଜାତ୍ୟାଦି ପୁଷ୍ପ ବର୍ଷି ଭଲେ		ଜୟବାଣୀକ ଉଚ୍ଚାରିଲେ	୨୪
ଜାତେ କୌଶିକ ରୁଷି ସାଇଁ		ଯହେ ରାମକୁ କୁଣି ଆଇ	୨୫
ଯେତେକ ବଦ୍ୟା ଜାଣିଥିଲେ		ଯାବନ୍ତ ବତାଇ କହିଲେ	୨୬
ଜାହାଣ ତହୁଁ ପାରି ହୋଇ		ଜାଜଳ ସିଦ୍ଧେ ହେଲେ ଯାଇ	୨୭
ଯାଗ ସମ୍ଭାର ଭୁଆଇଣ		ଜମାଇ ମୁନ ମୁନିଗଣ	୨୮
ଜୁହରେ ଭରି ଗୁଆ ଦୃତ		ଜଳନେ ଇଡ଼ିଲେ ଭରିତ	୨୯
ଜନ୍ମ ବୃନ୍ଦେ ସେ ବାସ ପାଇ		ଯେ ଯାହା ସ୍ଥାନୁ ଗଲେ ଧାଇଁ	୩୦
ଯତକି ଖାଇବା ବୋଲିଣ		ଜମିଲେ ତମୀ ହୋଇ ପୁଣ	୩୧
ଜନନୀ ଛଳରେ ମାରିତ		ଯୁଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ଉକ	୩୨
ଯାତୁଧାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ହେଲେ		ଯାଇ ମିଳିଲେ ହୋମ ସ୍ଥଳେ	୩୩
ଜରାଧ ତରଙ୍ଗ ଶବଦ		ଯୋଗେ ଉକରେ କଲେ ନାଦ	୩୪
ଜ୍ୟେଷ୍ଠଦେବଙ୍କୁ ଦେଖି ଯତ		ଜନ୍ମିଲେ ଆହେ ରଘୁପତି	୩୫
ଯାଗ କରିବେ ନାରଖାର		ଜବଗେ ଏମାନକୁ ମାର	୩୬
ଯତି ଭାରଣୀ ଶୁଣି ରାମ		ଜନ୍ମର ପ୍ରାଏ ହେଲେ ତମ	୩୭
ଯୋଗଣ ବାଣ ସିଞ୍ଚିମାରେ		ଜନ୍ମିଲେ ଆରେ ନିଶାତରେ	୩୮
ଜୀବନ ଦେଇ ମୋ ବାଣକୁ		ଯିବ ବାହାରି କେଉଁଠାକୁ	୩୯
ଯୁଦ୍ଧେ ତୁମକୁ ଦେଇ ଦୁଃଖ		ଯୋଗିକ ରଖିବ ଏ ମଣ	୪୦
ଯେବେ ତୁମ୍ଭର ଅଛି ସଧ		ଜମି ମୋ ସଙ୍ଗେ କର ଯୁଦ୍ଧ	୪୧
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତଙ୍କ ପରକାରେ		ଜ୍ୟାଧର ଶର ଧରି କରେ	୪୨
ଜାତୁକେ ସୁମିତ୍ରା ଆମ୍ଭଜ		ଯୁଦ୍ଧ କରଣେ ହେଲେ ସଜ	୪୩

(୧୭) ରୋପ—ଶର । (୧୯) ଜଦନ୍ୟ—ଅଧମ । (୩୦) ଜନ୍ମ—ରକ୍ଷସ ।

(୪୦) ମଣ—ଯାଗ ।

ଯୋଧା ମଣ୍ଡନ ରାମବାଣୀ	।	ଯାମିନୀଚରମାନେ ଶୁଣି	। ୧୪୩
ଯେ ଯାହା ଶସ୍ତ୍ର ଧରି କରେ	।	ଯୁଦ୍ଧିଲେ ରାମଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ	। ୧୪୪
ଜୁଲନ ବାଣ ବନ୍ଧି ରାମ	।	ଜାଲିଲେ ଦୈତ୍ୟ ଭୃଣଗ୍ରାମ	। ୧୪୫
ଯୋଡ଼ିକ ବାଣେ ସୁବାହର	।	ଜୀବନ ଦେଲେ ଯମ କର	। ୧୪୬
ଜ୍ୟାଧରେ ବାତବାଣ ସନ୍ଧି	।	ଜବନେ ମାରିବକୁ ବନ୍ଧି	। ୧୪୭
ଯୋଜନ ଶତକରେ ନେଇ	।	ଜଳଧୁଜଳେ ଦେଲେ ଥୋଇ	। ୧୪୮
ଜାତୁକେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ହୃଦୟ	।	ଯାତୁଧାନଙ୍କ କରି ବନ୍ଧି	। ୧୪୯
ଜବର ମୁନ ନଖେ ଚିରି	।	ଜୀବ ମୁକୁତା ନେଲେ ଜୁରି	। ୧୫୦
ଯେତେ ନୈରୁତେ ଆଉ ଥିଲେ	।	ଯୁଦ୍ଧ ନପାରି ପଳାଇଲେ	। ୧୫୧
ଯତିଶ ଗାଧୁଙ୍କ ନନ୍ଦନ	।	ଯାଗକୁ କଲେ ସମାପନ	। ୧୫୨
ଜରାବନ୍ଧନେ ସେହି କାଳେ	।	ଜନ୍ମାଇ ମୋଦ ହୃଦସ୍ଥଳେ	। ୧୫୩
ଜାତି ମନ୍ତ୍ରିକା ବରଦିଶ	।	ଜଗଜ୍ଞ ସଙ୍ଗ କଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣ	। ୧୫୪
ଜୟ ଶବଦ ମୁଖେ ଗାଇ	।	ଯେ ଯାହା ପୁରେ ହେଲେ ଯାଇ	। ୧୫୫
ଯେତେକ ଆସିଥିଲେ ରୁଦ୍ଧି	।	ଜଳଦ ଶ୍ୟାମଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସି	। ୧୫୬
ଯାହାର ଆଶ୍ରମେ ସେ ମିଳି	।	ଜପିଲେ ହରିପଦ ଭୁଜି	। ୧୫୭
ଜବାନ ଆଦି ସ୍ବାଦ ଫଳ	।	ଜମାଇଁ ତହୁଁ ଗାଧୁବାଳ	। ୧୫୮
ଯାତନ୍ତେ ଶ୍ରୀରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ	।	ଜୋଗଣ କଲେ ତତକ୍ଷଣ	। ୧୫୯
ଯାମିନୀ ତନୁ ହୋନ୍ତେ ଶେଷ	।	ଯତି କହିଲେ ଏହି ଭାଷ	। ୧୬୦
ଜନକ ନୃପ ମିଥିଳାରେ	।	ଜାନକା ବିବାହ ଅର୍ଥରେ	। ୧୬୧
ଜନଶୂନଙ୍କୁ ଡାକି ଆଣି	।	ଜ୍ୟାଧର ଧରାଅନ୍ତ ପାଣି	। ୧୬୨
ଜନକ ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ	।	ଜଗତେ ତାଙ୍କ ନାମ ଖ୍ୟାତ	। ୧୬୩
ଯୋଗୀ ପଣରେ ତାଙ୍କପରି	।	ଜଣେ ନଥିବେ ତନୁ ପୁର	। ୧୬୪
ଯାଗ ସେ ଦିନେ ଇଚ୍ଛା ମତି	।	ଯୋଗ ହଳକୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା	। ୧୬୫
ଜଳଜାଳପୁଞ୍ଜର ପ୍ରାଏ	।	ଜନ୍ମିଲେ ସୀତାରୁ ସୁତାଏ	। ୧୬୬
ଜାନକା ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ନାମ	।	ଜାତକ ଦେଲେ ବହି ପ୍ରେମ	। ୧୬୭
ଯୌବନାବସ୍ଥା ହୋନ୍ତେ ଏବେ	।	ଯାଗ ଆରମ୍ଭି ନୃଦ୍ଧି ଭାବେ	। ୧୬୮
ଯେବେ ଯେଠାକୁ ଆମ୍ଭେ ଯିବା	।	ଯଜ୍ଞକୁ ଲେଚନେ ଦେଖିବା	। ୧୬୯

(୫୯) ହୃଦୟ—ସିନ୍ଦୁ, କର—ହସ୍ତୀ । (୬୧) ନୈରୁତ—ରାକ୍ଷସ ।

(୬୨) ଯୋଗେ---ଭୋଜନ ।

ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପରେ ନରପତି		ଯେତେଛନ୍ତି ସେ ଆସିଛନ୍ତି	୭୧
ଯଶସ୍ବ ତୁଲେ ତୁମ୍ଭେ ଦେଖି		ଯିବ ଅସାଧ୍ୟା ହୋଇ ଯୁଗୀ	୭୨
ଜାମୁକ ଶ୍ୟାମ ତାହା ଶୁଣି		ଜଣାଇଲେ ହେ ମୁନିମଣି	୭୩
ଯାଇ ଦେଖିବ ନୃପଟଣ		ଜୁଡ଼ିରେ କର ପରପାଣ	୭୪
ଜିତ ସୁମାଳ ଏନ ଏତେ		ଜଳପି ତପିଙ୍କ ପୁରତେ	୭୫
ଯଶସ୍ବ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ତୁଲେ		ଯିବା ନିମିତ୍ତେ ସଜ ହେଲେ	୭୬
ଯତ ତା ଦେଖି ଉଠି ବେଗେ		ସାକ୍ଷୀକୁ କଲେ ବନ ଭ୍ରମେ	୭୭
ଯୋଗୀଶ ଗୌତମ ଆଶ୍ରମେ		ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ହମେ	୭୮
ଜାତି ସହିତେ ପୁଷ୍ପପନ୍ଥ		ଜନ୍ମାଜନ୍ମରେ ଫୁଟିଛନ୍ତି	୭୯
ଜନ୍ମକେ ହୋଇଅଛି ଘନ		ଜନଙ୍କ ପୁଣି ହରେ ମନ	୮୦
ଯେଉଁ ଆଶ୍ରମ ଏହୁ ରୂପେ		ଜନ୍ମାଳମାଷ ଦେଖି ଆସେ	୮୧
ଯତକି ପୁଞ୍ଜିଲେ ଏ ଭାଷ		ଜାଙ୍ଗଳ ନାମ ଅଟେ କସ	୮୨
ଜଗତ କରତା ଦୁଃସ୍ବ		ଜନ୍ମାଇଁ ସନ୍ତୋଷ ହୃଦୟ	୮୩
ଜଳଦ ଶ୍ୟାମଙ୍କୁ ରୁହିଣୀ		ଜଳୁନା କଲେ ଏ ବଚନ	୮୪
ଯୋଗିଏ ଗଉଡମ ନାମେ		ଯୁଗାଦ୍ୟେ ଥିଲେ ଏ ଆଶ୍ରମେ	୮୫
ଯୋଷାଏ ଅହଲ୍ୟା ନାମେଶ		ଜାୟା ତାଙ୍କର ଥିଲେ ପୁଣି	୮୬
ଜଷ୍ଟ ତା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଦେଖି		ଜଟେଶ ଦିଷେ ହେଲେ ଦୁଃଖୀ	୮୭
ଯତଙ୍କ ଛୁଦ୍ର ଇଚ୍ଛା ଗଢ଼େ		ଜାଳକେ ଜଗିଥାନ୍ତି ନିଷ୍ଠେ	୮୮
ଜନ୍ମାଳମାକ ଦିନେ ମୁନି		ଯାନ୍ତେ ସ୍ଥାନାର୍ଥେ ଲୋଟା ଦେନ	୮୯
ଜନ୍ମାର ତାଙ୍କ ରୂପେ ଆସି		ଯୋଷାକୁ ରକ୍ତ କଲେ ରସି	୯୦
ଯଥାବସ୍ତରେ ଗଉଡମ		ଜନ୍ମୁ ସୁତାରେ ସାର ସ୍ଥାନ	୯୧
ଜଳ କଳସ ଧରି କରେ		ଯାଇ ମିଳିଲେ ଆଶ୍ରମରେ	୯୨
ଜାଣି ତା ଇନ୍ଦ୍ର ଓତୁ ରୂପେ		ଜଳାବାଟରେ ଗଲେ ଧାସେ	୯୩
ଯୋଗେ ତା ହେଜି ମହରୁଷି		ଜବେ ଏ ଶାପ ଦେଲେ ରେଷି	୯୪
ଯୋନି ସହସ୍ର ଦେହେ ବହୁ		ଯେଣୁ ଭଗବତ କଲ ମୁକ୍ତ	୯୫
ଜଷ୍ଟ ଦେହରେ ଦଶ ଶତ		ଯୋନି ହୁଅନ୍ତେ ପରପତ	୯୬
ଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଯେ ଲଜ୍ଜା ଭରେ		ଯାଇ ଲୁଚିଲେ ମାନସରେ	୯୭

(୮୮) ଜାଳକ—ଗବାକ୍ଷ ।

। (୮୯) ଜନ୍ମାଳମାକ—ନୟାକୁ ।

(୯୩) ଓତୁ—ବିରାଡ଼ ।

ଜାଣି ଏ କଥା ଧାତା ଯୋଗେ		ଜବେ ମିଳିଲେ ମୁନ ଆଗେ	୧୮
ଜଣା କରନ୍ତେ ବହୁ ରୂପେ		ଜୁଷ ହୋଇ ସେ ଯତ ଆପେ	୧୯
ଜଳିଲେ ପୁରନ୍ଦର ଗାନ୍ଧୀ		ଯୋନ ସହସ୍ରେ ହେଉ ନେତ୍ର	୧୦୦
ଜଳଜାୟନ ତାହା ଶୁଣି		ଜୟନ୍ତଜନକକୁ ଆଣି	୧୦୧
ଜ୍ୟୋତ କରାଇ ଯୋନ ଯାକ		ଯାଅ ବୋଲନ୍ତେ ପୁରନାକ	୧୦୨
ଜଟିଲେଶକୁ ପୁରୁଷୂତ		ଜୁହାର ହୋଇ ପାରଥିତ	୧୦୩
ଯାଉଛି ବୋଲିକର କହି		ଯାଇ ମିଳିଲେ ସ୍ୱର୍ଗମୟା	୧୦୪
ଯଶୋବନ୍ତୀକ ବ୍ରହ୍ମା ମଧ୍ୟ		ଯାତରା କଲେ ବହି ସଧ୍ୟ	୧୦୫
ଯୁଗଳ ପଦ ସେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ		ଜପିଣ ଦିବାନିଶି ଯାକ	୧୦୬
ଯାବନ୍ତ ପଦଙ୍କର ଆଦ୍ୟ		ଜବର୍ଣ୍ଣ ରଖି ନାନା ଭେଦେ	୧୦୭
ଜାନକୀ ପତିଙ୍କର ଶୁଭ		ଜଳପେ ଭକ୍ତରାମ ଯତ	୧୦୮

ଇତିଶ୍ରୀ ଜାନକୀଙ୍କ ବିଳାସ ରାମାୟଣେ ଶିବଶିବା ସମ୍ବାଦେ ଆଦିକାଣ୍ଡେ
ନାମ ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟ

ତ୍ରୟୋବି ଉବାଚ

ଜଗତ ହନ୍ତା ତ୍ରୟୋବି		ଜନ୍ମନ୍ତ ଜାୟା ଆଗେ ସୁର	୧
ଜନ୍ମୁକୁ ଏ ରୂପରେ କରି		ଯାନ୍ତେ କୁଟୀକ ତପରୁଣ	୨
ଯୋଡ଼ି ଅହଲ୍ୟା ବେନକର		ଜଣା କଲେ ଏ ରୂପେ ଗିର	୩
ଯଥାର୍ଥ କହୁଅଛି ମୁହିଁ		ଜମ୍ବୁର ତୁମ୍ଭ ରୂପ ବହି	୪
ଜବେ ଧର୍ଷଣା କଲେ ମୋତେ		ଜାଣିଣ ଥିଲେ ମୁଁ କିଞ୍ଚିତେ	୫
ଜଳଜ ପଦ ତୁମ୍ଭ ଛୁଇଁ		ଯମାୟମକୁ କରିବଇଁ	୬
ଯୁବଣ କହି ଏହି ପଦ		ଜୁହାର କଲେ ଛୁଇଁ ପାଦ	୭
ଯତ ତ ବହିଥିଲେ କୋପ		ଜାୟାକୁ ବିହିଲେ ଏ ଶାପ	୮
ଯେଣୁ ତୁ ହେଲୁ ବେଶ୍ୟା ବାଳା		ଜବନେ ଏଣୁ ହୁଅ ଶୀଳା	୯
ଯୋଷା ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ଶାପ ଅନ୍ତ		ଯୋଗୀ କହିଲେ ହୋଇ ଶାନ୍ତ	୧୦

(୧୯) ଜଷ—ଆନନ୍ଦତ । (୧୦୩) ପାରଥିତ—ପ୍ରାଥିତ ।

(୧୦୧) ଜୟନ୍ତଜନକ—ଇନ୍ଦ୍ର । (୧୦୨) ଜ୍ୟୋତ—ଚକ୍ଷୁ ।

ଜ୍ୟେଷ୍ଠଦେବଙ୍କ ହିତାର୍ଥରେ		ଜଗବନ୍ଧନଙ୍କ ହିତରେ	୧୧୧
ଜଗତେଶ୍ଵର ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଇଁ		ଜନ୍ମିବେ ରାମ ରୂପ ବହି	୧୨୧
ଜୀବନ ହରି ସନ୍ତସକ		ଯାଗ ରଖିବେ ଗାଧେୟଙ୍କ	୧୩୩
ଜଳଜପଦ ତାହାଙ୍କର		ଯେବେ ପଡ଼ିବ ତୋ ଉପର	୧୪୩
ଯହେ ତୁ ତେବେ ହେବୁ ବାଳା		ଜାଣ ଅବୁଲା ରତ୍ନମାଳା	୧୫୩
ଜଡ଼କୁ ଆଦି ଷଡ଼ ରତ୍ନ		ଯାକ ସହିବୁ ନାଶ କେତୁ	୧୬୩
ଯାଉଛି ମୁହିଁ ହିଂସକ		ଯେବେ ତୁ ହେବୁ ଶାପୁ ମୁକ୍ତ	୧୭୩
ଜନାର୍ଦ୍ଦନଙ୍କୁ ତୋଷି ପ୍ରବେ		ଜବେ ମିଳିବୁ ମୋର ଠାବେ	୧୮୩
ଜଳପି ଏହା ପ୍ରିୟା ଆଗେ		ଯାଇ ସେ ହେଲେ ହିମନଗେ	୧୯୩
ଯୁବତୀ ଶୀଳା ହୋଇଛନ୍ତି		ଜାଣ ହେ ରାମ ଶ୍ୟାମକାନ୍ତି	୨୦୩
ଜଳଜପଦ ଦେଲେ ତୁମ୍ଭେ		ଜୀବେଶ ଶାପୁ ପାର ହେବେ	୨୧୩
ଯଜ୍ଞେ ଏତେ ଭାଷି ଭଲେ		ଯାଇ ସେ ଶୀଳା ଦେଖାଇଲେ	୨୨୩
କୃଷ୍ଣରେ ରାମ ରଘୁସାଇଁ		ଜନ୍ମେ ଶ୍ରୀପଦ ଲେପୁ ଚହିଁ	୨୩୩
ଜନ୍ମାରି ନାଶ ପରି ବାଳା		ଜଣେ ହୋଇଲେ ସେହି ଶୀଳା	୨୪୩
ଯୋଡ଼ି ମସ୍ତକେ ହସ୍ତ ବେନି		ଜଣା କଲେ ସେ ଯୁବଦମ୍ଭା	୨୫୩
ଜୟ ହେ ଜଗତକରତା		ଜୟ କମଳା ଦେବୀ ଭର୍ତ୍ତା	୨୬୩
ଜଟିଲେ ହୃଦୟ ଯାକ ନାମ		ଜପ କରନ୍ତି ବହି ପ୍ରେମ	୨୭୩
ଯାମିନୀ ଦିବା ପଶୁଫଳ		ଯା ପଦ ବାରି ଧରିଛନ୍ତି	୨୮୩
ଯା ନାଭି ପଦ୍ମ ଜାତ ହୋଇ		ଜଗତ ଯତକଲେ ବହି	୨୯୩
ଯା ଗୁଣ ଗାଇଣ ନାରଦ		ଯନ୍ତ୍ରକୁ କରନ୍ତି ଆହ୍ୱାନ	୩୦୩
ଜନ୍ମାରି ଆଦି ସୁର କୃତ୍ତେ		ଯା ହେତୁଛନ୍ତି ସ୍ଵର୍ଗେ ମୋଦେ	୩୧୩
ଯା ଗିରେ ଲବଣକୁ ଆଦି		ଜଳଧିଛନ୍ତି ନୋହିଁ କୃତ୍ତି	୩୨୩
ଜୀବ ଛପନ କୋଟି ହୃଦୟ		ଯୋଗେ ଯେ ଛନ୍ତି ଅପ୍ରମାଦେ	୩୩୩
ସେଉଁ ଏମନ୍ତ ରାମ ହରି		ଯୁବା କରପ ଧର୍ମହାସ	୩୪୩
ଯାମିନୀ ଦିବା ତାଙ୍କୁ ମୋର		ଜୁହାର ଅଗଣିତ ବାର	୩୫୩
ଜମୁତ ଶ୍ୟାମ ଆଗେ ଏହା		ଜନ୍ମି ସେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଜନୟା	୩୬୩
ଯୋଡ଼ଣ ବେନି କର ପଥ		ଜବନୀ ହୋଇ ହେଲେ ସ୍ଥିତି	୩୭୩

(୧୯) ହିମନଗେ—ହିମାଳୟରେ । (୨୩) ଲେପୁ—ଲଦିବାହୁ ।

(୨୪) ଜନ୍ମାରି ନାଶ—ଶତୀ ।

ଯୁବକ ସୁଖ ଗମ ଶୁଣି		ଜୁହାର କଲେ ଯୋଡ଼ି ପାଣି	୩୮
ଜଳିଲେ ଆଗରା ହୋଇ		ଯାଅ ତୁମ୍ଭର ପତି କତି	୩୯
ଯଦ୍ବାଦ ବେଦଧାରୀ ସୁତା		ଯାନ୍ତେ ଭେଟିଲେ ନିଜ ଭଣ୍ଡା	୪୦
ଜାୟାକୁ ଗଉଡ଼ମ ଦେଖି		ଜଣେ ଧଇଲେ ହୋଇ ପୁଣି	୪୧
ସେହି ରୂପରେ ପୂର୍ବେ ଥିଲେ		ଜାଙ୍ଗଲେ ସେ ରୂପେ ରହିଲେ	୪୨
ଜୟନ୍ତ କହନ୍ତି ଏ ଅନ୍ତେ		ଯଦି କୌଣସି ତହୁଁ ପ୍ରୀତେ	୪୩
ଯୁଗ ଶୁଦ୍ଧ ସହିତରେ		ଯାଇଁ ମିଳିଲେ ଗଙ୍ଗା ଡାରେ	୪୪
ଜାହାଣ ନଦୀ ଦେଖି ରାମ		ଯୋଗୀଙ୍କି ପୁଛିଲେ ଏସନ	୪୫
ଜନମ କୋ ଛାନ୍ଦ ଏ ନଦୀ		ଜଳ ରଜତ ଦିଏ ନିଦି	୪୬
ଜାହାଣ ବୋଲି ମୁନିମଣି		ଜନ୍ମନ୍ତେ ପୁଛିଲେ ସେ କ୍ଷଣି	୪୭
ଜନାର୍ଦ୍ଦନଙ୍କ ନଖ କୋଣେ		ଜାହାଣ ଥାନ୍ତି ଅନୁକ୍ଷଣେ	୪୮
ଜମୁ ଦ୍ରୀପକୁ କେନ୍ଦ୍ରେ ଆସି		ଯାଦୃ ପତିରେ ଯାନ୍ତି ମିଶି	୪୯
ଜାଣଥିଲେ ଏ କଥା ଯାକ		ଜଟିଳ କହ କରି ଠିକ	୫୦
ଜାଣିଣ ରାମଙ୍କର ମନ		ଜଳିଲେ ଗାଧୁଙ୍କ ନନ୍ଦନ	୫୧
ଯୁଗ ଆଦ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭ କୁଲେ		ଜଣେ ସଗର ନାମେ ଥିଲେ	୫୨
ଯୁଗ ଚରିଣି ସହସର		ଜଳିଲେ ତାଙ୍କର କୁମର	୫୩
ଜମାଇ ଦିନେ ଗ୍ରାସ୍ୟ ବୃନ୍ଦ		ଯାଗ ସେ କଲେ ଅଶ୍ରୁମେଧ	୫୪
ଜମ୍ବାର ରୋର ରୂପ ଧରି		ଯଜବ ବ୍ୟାଜେ ନେଲେ ହରି	୫୫
ଜଟିଳ କପିଳଙ୍କ ପୁଲେ		ଯମନେ ଘୋଡ଼ାକୁ ରଖିଲେ	୫୬
ଯାମିନୀ ହୋଇବାରୁ ଶେଷ		ଜ୍ୟାପତି ନ ଦେଖିଣ ଅଶ୍ରୁ	୫୭
ଯେତେ ତାହାଙ୍କ ସୁତେ ଥିଲେ		ଜବେ ତାହାଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ	୫୮
ଜଗତେ ଖୋଜି ଖୋଜି ତାଙ୍କେ		ଯାନ୍ତେ ମିଳିଲେ ଏକ ରୋକେ	୫୯
ଯାନ୍ତେ ଦେଖିଲେ ବିଳ ତଳେ		ଜପରେ ଅଛନ୍ତି ଜଟିଳେ	୬୦
ଯାଗ ତୁରଙ୍ଗ ପୁଙ୍ଗ ତହିଁ		ଯନ୍ତେ ଅଛଇ ବନ୍ଧା ହୋଇ	୬୧
ଜଟାଂ ଉପାଡ଼ି ହୋଧେ ତାଙ୍କ		ଯାତନା ଦେଲେ ସେ ଅନେକ	୬୨
ଯଦି ରୁହନ୍ତେ କୋପାନଲେ		ଜଳିଲେ ସଗରଙ୍କ ବାନ୍ଧେ	୬୩
ଜାଣିଣ ନାରଦ ଗୋସାଇଁ		ଜଳିଲେ ସଗରଙ୍କୁ ଯାଇଁ	୬୪

(୪୯) ଯାଦୃ ପତି—ସମୁଦ୍ର । (୫୫) ଯଜବ—ଯଜ୍ଞଶ୍ରୁ ।

(୫୬) ଯମନେ—ବାନ୍ଧି । (୫୯) ରୋକେ—ବିବରରେ ।

ଜନନୀ ହୋଇଲୁ ଦୁଃଖମତ	।	ଜଣି ତା ଅଶ୍ରୁବନ୍ତ ନାତି	। ୭୫।
ଜନକ ମହାଶୋକ ଦେଖି	।	ଜନ୍ମି ଅନେକ କଲେ ସୁଖୀ	। ୭୬।
ଯାଇ ଆଣିବି ମୁଁ ତୁରଗ	।	ଯାଗ ଆରମ୍ଭ କର ବେଗ	। ୭୭।
ଜନକ ମୋହେ କହି ଏତେ	।	ଯାହାକୁ କଲେ ସେ ଲୁଚିବ	। ୭୮।
ଜଗତେ ବୁଲି ସେ ବିଳରେ	।	ଯାଇ ପଶିଲେ ରଘୁସରେ	। ୭୯।
ଜାତବେଦାରେ ସବୁ ତାତ	।	ଜଳନ୍ତି କଲେ ତା ଲୋକତ	। ୮୦।
ଜଟୀଳଙ୍କର ପଦେ ନମି	।	ଜଣା କଲେ ହେ ମୁନି ସ୍ଵାମି	। ୮୧।
ଜୁଳନେ ଯେଉଁମାନେ ନିତି	।	ଜଳନ୍ତି କେହ୍ନେ ହେବେ ଶାନ୍ତି	। ୮୨।
ଯଜ୍ଞେ କହିଲେ ଏ ବାଣୀ	।	ଯେବେ ଗଙ୍ଗାକୁ ପାର ଆଣି	। ୮୩।
ଜୁଇରୁ ତେବେ ହେବେ ଶାନ୍ତି	।	ଜାଣ ହେ ବୀର ଅଶ୍ରୁବନ୍ତ	। ୮୪।
ଯଜ୍ଞ ଘୋଡ଼ାକୁ ଦେନ ସଙ୍ଗେ	।	ଯାଇ ସେ ହେଲେ ନିଜ ନଗ୍ରେ	। ୮୫।
ଯାବନ୍ତ ପୀଡ଼ା ପିତାଙ୍କର	।	ଜୟନେ ଜଣାଇଲେ ଶର	। ୮୬।
ଯଶୋଧନେଶ ତାହା ଶୁଣି	।	ଯୁକ୍ତି ନଦେଲେ ଶୋକ ମଣି	। ୮୭।
ଯାଗ କରିଣ ସମାପକ	।	ଯାଇ ମିଳିଲେ ଅନ୍ତେ ନାକ	। ୮୮।
ଯେ ଅଶ୍ରୁବନ୍ତ ନରନାଥ	।	ଜନ୍ମିଲେ ତାଙ୍କ ଏକ ସୁତ	। ୮୯।
ଜନଙ୍କେ ହୋଇଣ ସେ ଭନ	।	ଜଗନ୍ନା କଲେ ସୁପାଳନ	। ୯୦।
ଜଣେ ନନ୍ଦନ ତାଙ୍କ ସମେ	।	ଜନ୍ମିଲେ ଭଗୀରଥ ନାମ	। ୯୧।
ଜନକାନ୍ତେ ସେ ହୋଇ ରଜା	।	ଯହେ ପାଳନା କଲେ ପ୍ରଜା	। ୯୨।
ଜୁଝୁ ସେ ରଜା ଏକ ଦିନେ	।	ଯୁକତ ହୋଇ ସୈନ୍ୟ ଜନେ	। ୯୩।
ଜାଙ୍ଗଲେ ଭ୍ରମି ମୃଗସ୍ଵାର୍ଥେ	।	ଜ୍ୟାଦେକ ଦେଖି ଗୋଡ଼ାଅନ୍ତେ	। ୯୪।
ଜିଆଦ ପଳାଇ ଆକୁଳେ	।	ଯୋଗେ ପଶିଲୁ ସେହି ବରଳ	। ୯୫।
ଜ୍ୟାଭୂତ ତାର ପଛେ ଧାଇଁ	।	ଯାନ୍ତେ ପଶିଲେ ମଧ୍ୟ ତହିଁ	। ୯୬।
ଜୁଳନେ ଦର୍ପ ହେଉଥିବା	।	ଜନକୁ ଦେଖି ହେଲେ କାବା	। ୯୭।
ଯୁଦ୍ଧେ ତହିଁ ଆସି ମନ୍ତ୍ରୀ	।	ଜାଳକୁ କହିଲେ ଏ ଉକ୍ତି	। ୯୮।
ଯନ୍ତରେ ଆସେହିଣ ବାଜି	।	ଯିବାରୁ ମୃଗସ୍ଵା ମୁଁ ଅଜ	। ୯୯।
ଜାଙ୍ଗଲେ ଦେଖିଣ ବିମ୍ବର	।	ଯାନ୍ତେ ମିଳିଲ ତା ମଧର	। ୧୦୦।
ଯଦିସବୁ ଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ପାଶେ	।	ଜୁଳନେ ଜଳନ୍ତି ମନୁଷ୍ୟେ	। ୧୦୧।
ଜାଣିଥିଲେ ହେ ମନ୍ତ୍ରୀବରେ	।	ଜଣାଅ ମୋର ପୁରତରେ	। ୧୦୨।

(୭୮) ନାକ--ସ୍ଵର୍ଗ । (୮୭) ଜ୍ୟାଭୂତ--ରଜା । (୯୮) ଜ୍ୟାଦେକ--ହରିଶଚିଏ ।

ଜନଇନକ ବାଣୀ ଶୁଣି		ଜୁଷେ କହିଲେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରେଣୀ	୧୩
ଜନ୍ମି ପୂର୍ବରେ ତୁମ୍ଭ କୁଳେ		ଜଣେ ସଗର ନାମେ ଥିଲେ	୧୪
ଯୁଗ୍ମ ଭିରିଣ ସହସର		ଜନ୍ମିଲେ ତାଙ୍କର କୁମର	୧୫
ଯାଗ କରନ୍ତେ ସେ ନରେଶ		ଜୁରିଣ ନେଲେ କେହି ଅଶ୍ରୁ	୧୬
ଜାଣି ସେନ୍ଦ୍ରର କୁଳପାଳ		ଜବେ ପେଶିଲେ ସୁତବଳ	୧୭
ଯାନ୍ତେ ସେ ସଗରକ ବାଲ୍ୟେ		ଯତ୍ନ କପିଳ ପାଶେ ହେଲେ	୧୮
ଯଜବ ଦେଖିଣ ସେ ସ୍ଥାନେ		ଯୋଗିକି ଦଣ୍ଡିଲେ ବହନେ	୧୯
ଜାତୁକେ ଚୁଡ଼ି ମୁନି ରାଏ		ଜଳଲେ ଅନଳେ ସବିଏ	୧୦୦
ଜ୍ୟାଧବ ବୋଇଲେ କେମନ୍ତ		ଜୁଳୁ ତାତେ ହେବେ ଶାନ୍ତ	୧୦୧
ଯୋଡ଼ି ମସ୍ତକେ ବେନି ପାଣି		ଜଣା କଲେ ସେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରେଣୀ	୧୦୨
ଯେବେ ଆଣିବ ଗଙ୍ଗା ତେବେ		ଜନକେ ପାବନୁ ତରବେ	୧୦୩
ଯହେ ତା ଶୁଣି ନରସାଇଁ		ଜନପଦକୁ ପାଞ୍ଚ ଦେଇ	୧୦୪
ଯାଇ ଗୋକର୍ଣ୍ଣ ଖର୍ଚ୍ଚେ ହୋଇ		ଜପିଲେ ବ୍ରହ୍ମାପଦ ଦୁଇ	୧୦୫
ଜଳଜାସନ ତା ମାନସେ		ଜାଣି ମିଳିଲେ ନୃପପାଶେ	୧୦୬
ଯାମିନୀ ଦିବା ତାଙ୍କ ପଦ		ଜଳଜ ଧ୍ୟାନ କରି ହୃଦ	୧୦୭
ଜଞ୍ଜ ଶ୍ରୀ ଭକ୍ତରାମ ଦାସ		ଜଳପେ ରମାୟଣ ରସ	୧୦୮

ଇତିଶ୍ରୀ ଜାନକାଶ ବିଳାସ ରାମାୟଣେ ଶିବଶିବା ସମ୍ବାଦେ ଆଦିକାଞ୍ଚୁ

ନାମ ଶବ୍ଦ ଅଧ୍ୟାୟ ।

ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଜଟାଭୂଷଣ ଉବାଚ

ଜଟାଭୂଷଣ ଶଟା ତେଜ		ଜଳୁନ୍ତି ଶାନ୍ତି ଘ୍ରାବେ ମଜ୍ଜି	୧
ଯୋଗ ତେଜଶ ଭଗୀରଥ		ଜୁହାର କଲେ ଯୋଡ଼ି ହାତ	୨
ଜଣା କଲେ ହେ ପଦ୍ମବାଳ		ଜାଳିଲେ ମୋ ବଂଶ କପିଳ	୩
ଜାହ୍ନବା ମତେ ଦିଅ ଝାଡ଼ି		ଯାଇ ତାରିବ ପିଢ଼ପନ୍ଥ	୪

(୧୫) ସହସର—ସହସ୍ର । (୧) ଶଟା—ବିମନ । (୩) ପଦ୍ମବାଳ—ବ୍ରହ୍ମା ।
(୪) ଝାଡ଼ି—ଶୀଘ୍ର ।

ଜାତକ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ବେଧା		ଜନ୍ମିଲେ ବଞ୍ଚଣ ଶରଧା	୫।
ଜନାର୍ଦ୍ଦନଙ୍କ ପାଦ ନଖେ		ଜାହାଗ ରହୁଛନ୍ତି (ଥାନ୍ତି) ସୁଖେ	୬।
ଯାଅ ବସ୍ତୁଙ୍କ ଠାବେ(କୁ) ଏବେ		ଜହ୍ନୁ ତନୟା ଦେବେ ଭାବେ	୭।
ଜଗତ ତାତ ଏତେ କହି		ଯାଇ ମିଳିଲେ ନିଜ ମନ୍ତ୍ରୀ	୮।
ଯେ ଭଗୀରଥ ନରରାଣ		ଜନାର୍ଦ୍ଦନଙ୍କୁ କଲେ ଧ୍ୟାନ	୯।
ଜାଣି ତା ଆସି ରମାପତି		ଜନ୍ମିଲେ ଏ ରୂପେ ଭାରଣୀ	୧୦।
ଯେଉଁ ନିମିତ୍ତେ ଆସିଅଛ		ଜୁଡ଼ିରେ କହ ଦେବ ବସ	୧୧।
ଜଗଦୀଶ୍ଵରଙ୍କର ବାଣୀ		ଯତନେ ଶୁଣି ନରମଣି	୧୨।
ଯୋଡ଼ି ମସ୍ତକେ ବେନିକର		ଜଣା କଲେ ହେ ଚନ୍ଦ୍ରଧର	୧୩।
ଯେତେ ମୋହର ପିତୃକୁଳ		ଜାଳିଲେ କପିଳ ଜଟିଳ	୧୪।
ଜାହାଗ ତୁମ୍ଭ ପାଦେଛନ୍ତି		ଯେବେ ଦେବ ହେ ରମାପତି	୧୫।
ଜନକମନ୍ଦେ ମୋର ତେବେ		ଜାତବେଦାରୁ ଶାନ୍ତ ହେବେ	୧୬।
ଜନେଶ ଭାଷେ ଭାବଗ୍ରାସୀ		ଜନ୍ମିଲେ ଗଙ୍ଗା ଦେବ ମୁହିଁ	୧୭।
ଜଗବନ୍ଧନ ନଦୀ ଭାବ		ଯାତନା ନ ସହିବେ ଧରା	୧୮।
ଜଗତହନ୍ତା ତୁ ପୁରୀ		ଯେବେ ଧରିବେ ନିଜ ଶିର	୧୯।
ଜହ୍ନୁ ତନୟା ଦେବ ମୁହିଁ		ଜାଣ ସନ୍ଦେହ ଏଥୁ ନାହିଁ	୨୦।
ଜଳଜଲେତନ ଏମନ୍ତ		ଜଳପି ହେଲେ ଅନ୍ତର୍ହିତ	୨୧।
ଜହରକଣ୍ଠର ପଦ		ଜପିଲେ ତହୁଁ ନୃପରୂପ	୨୨।
ଜାୟା ସହିତେ ଦିଗବାସ		ଜାଣି ତା ହେଲେ ପରବେଶ	୨୩।
ଜନ୍ମିଲେ ଆହେ ନରନାଥା		ଯାହା ମାଣିବ ଦେବ ତାହା	୨୪।
ଯେ ଭଗୀରଥ ନରପତି		ଜନ୍ମାଇ ହୃଦୟରେ ପ୍ରୀତି	୨୫।
ଯୋଡ଼ଣ କର ଯୁଗ ଭଲେ		କୁହାର କରି ଜଣା କଲେ	୨୬।
ଜଟା ଝିଙ୍କନ୍ତେ କପିଳଙ୍କ		ଜାଳିଲେ ମୋର ପିତୃଲୋକ	୨୭।
ଯାତନା ସହିପାର ଯେବେ		ଜାହାଗ ହରି ଦେବେ ତେବେ	୨୮।
ଜାମୁତବାସୀ ତାହା ଶୁଣି		ଜାତରେ କଥାତ ଏ ବାଣୀ	୨୯।
ଜାହାଗ ଇଡ଼ୁ ଶ୍ରୀଧର		ଜଟାରେ ଧରିବ ମୁଁ ଖର	୩୦।
ଜ୍ୟାପାଳ ତହୁଁ ବସ୍ତୁ ପଦ		ଜପ କରନ୍ତେ ନିଜ ହୃଦ	୩୧।

(୧୭) ଜନକମନ୍ଦେ—ପିତାମନ୍ଦେ । (୧୯) ଶିର—ମସ୍ତକରେ ।

(୨୨) ଜହରକଣ୍ଠ—ଶିବ । (୨୯) ଜାମୁତବାସୀ—ଶିବ ।

(୩୦) ଇଡ଼ୁ—ଡାଳନ୍ତୁ ।

କୃଷ୍ଣ ଇଡ଼ିଲେ ଗଙ୍ଗା ହର		କୃଷ୍ଣ ତା ଧରିଲେ (ସୁ)ପୁରର	୩୨
କଟୁ ବାହାର ଗଙ୍ଗା ବେଗେ		ଜବେ ପଡ଼ିଲେ ମେରୁ ନଗେ	୩୩
ଜାଣି ନପାରି ତହୁଁ ପଥ		ଜମୁତ ରହିଲେ ସେ ପାଥ	୩୪
ଜାତକ ସୁମେରୁକୁ ଭଲେ		ଜଣା କରନ୍ତେ ସେ କହିଲେ	୩୫
ଯେଣୁ ମୋ ଅଙ୍ଗେ ପଥ ନାହିଁ		ଜାହାଗା ତେଣୁ ଛନ୍ଦି ରହି	୩୬
ଜଣାଣେ ତାକୁ ତୋଷ କର		ଜନେଣ ଶୁଣି ସେ ଭଉର	୩୭
ଯୁକତ ବିନୟରେ ହୋଇ		ଜଳିଲେ ଆଗୋ ମହାମାଉ	୩୮
ଯହିଁ ତହିଁରେ ତୁମ୍ଭେ ରହ		ଜୟାକୁ ଏବେ ବହି ବହ	୩୯
ଜାହାଗା ବୋଇଲେ ହେ ରଜ		ଜମୁରେଦିଙ୍କ ଆଶ ଗଜ	୪୦
ଯେବେ ହାଣିବେ ଦନ୍ତ ଗିରି		ଯିବଇ ତେବେ ମୁଁ ବାହାର	୪୧
ଯାଇ ସ୍ବର୍ଗକୁ ନରମଣି		ଜିଷ୍ଟୁକୁ କହିଲେ ଏ ବାଣୀ	୪୨
ଜଳୁଛନ୍ତି ମୋ ପିତାମହେ		ଜାହାଗା ହରି ଦେଲେ ସ୍ବେଦେ	୪୩
ଜଟାରେ ପଡ଼ି ଶିବଙ୍କର		ଯାଇ ପଡ଼ିଲେ ମେରୁଧର	୪୪
ଯୋ ଯିବତେ ଗଜବର		ଜବନେ ଦିଅ ସୁନାଶିର	୪୫
ଜମ୍ବାର ବୋଇଲେ ଗଜକୁ		ଜଳୁନେ କର ସନ୍ତୋଷକୁ	୪୬
ଜାତକ ଗଜ ଆଗେ ହୋଇ		ଜଣାନ୍ତି ହୋଇଣ ବିନୋଇ	୪୭
ଜମୁ ପବତ ଫୋଡ଼ନରେ		ଯିବା ଆସ ମୋ ସଙ୍ଗତରେ	୪୮
ଜିଷ୍ଟୁ ବାହନ ତାହା ଶୁଣି		ଜଳିଲେ ଆହେ ନୃପମଣି	୪୯
ଯାଇଣ ଗଙ୍ଗାକୁ ପରୁର		ଜାୟା ହେବେ କି ସେ ମୋହର	୫୦
ଯିବ ମୁଁ ତେବେ ଏହିଠାରୁ		ଯାଅ ଅଯୋଧ୍ୟା ଜନଗୁରୁ	୫୧
ଜଗଜ୍ଜପତ ତହୁଁ ଗମି		ଜହ୍ନୁସୂତାକୁ କହେ ନମି	୫୨
ଯୁକି ବୋଇଲେ ଗଜରଜା		ଯେବେ ମୋ ଗଙ୍ଗା ହେବ ଭାର୍ଯ୍ୟା	୫୩
ଜଟରେ ସେହିଠାକୁ ମୁଣ୍ଡି		ଯିବି ନୋହିଲ ନ ଯିବଇଁ	୫୪
ଜାହାଗା ବୋଇଲେ ତା ଶୁଣି		ଜାଅ ହେ ନୃପ ରୁଡ଼ାମଣି	୫୫
ଯାତନା ସହିଲେ ସେ ମୋର		ଜାୟା ମୁଁ ହେବ ଗଜଙ୍କର	୫୬
ଯଶୋଧନ ତା ଶୁଣି ବେଗେ		ଯାଇ କହିଲେ ଗଜ ଆଗେ	୫୭
ଯେବେ ସହିବ ଗଙ୍ଗା ଭାର		ଜବେ ହେବେ ସେ ତୁମ୍ଭ ଦାର	୫୮
ଜିଷ୍ଟୁ ବାହନ ତହୁଁ ତୋଷେ		ଯାନ୍ତି ମିଳିଲେ ମେରୁ ପାଶେ	୫୯

(୩୩) ନଗ—ପବତ । (୩୪) ଜାମୁତ—ପବତରେ । (୩୪) ପାଥ—ଜଳ ।

ଜମୁତ ପ୍ରାଏ ଗର୍ଜି କର	।	ଜମୁତ ଚୌଦନ୍ତ ପ୍ରହାର	। ୭୦।
ଯହଁ ଝିଙ୍କିଲେ ଦନ୍ତରାଜ	।	ଜବ ଦନ୍ତେକ ଗଲେ ଭାଜ	। ୭୧।
ଜମୁରୁ ଅମ୍ବୁ ତନି ଧାର	।	ଜନ୍ମିଲେ ତନ୍ମୀ ହୋଇ ଘୋର	। ୭୨।
ଜହ୍ନୁ ତନୟା ସରସ୍ବତୀ	।	ସମୁନା ନାମେ ତନି ମୁଖି	। ୭୩।
ଜମ୍ବୁର ବାହନ ଉପରେ	।	ଜାହ୍ନବା ପଡ଼ିଲେ ମଉରେ	। ୭୪।
ଜାଣି ନପାରି କୁଳପଥ	।	ଜଳେ ଶୁଷିଲେ ଯାବଦ	। ୭୫।
ଯୋଜନ ପଥାଣ ଅନ୍ତରେ	।	ଯାଇ ଲାଗିଲେ ପ୍ରତାପ(ତ)ରେ	। ୭୬।
ଯୁକ୍ତ ହାତରେ ହୋଇ ଭଲେ	।	ଜବାହନଙ୍କ ପୁରେ ହେଲେ	। ୭୭।
ଜନେଶ ଆଗେ ଯାଉଥିଲେ	।	ଯାନ୍ତି ହିଁ ଶ୍ରୋତା ପଛେ ଭଲେ	। ୭୮।
ଜଣେ ସେ କାଳେ ଶୁଣି ଆଣୀ	।	ଯାଉଥିଲେ ସେ ଜଳ ଆଣି	। ୭୯।
ଜଳ ଆସିବା ଦେଖି ସେହି	।	ଜବ ପାଡ଼ିଲେ ଶୁଣି ନେଇ	। ୮୦।
ଜାହ୍ନବା ଭାଣ୍ଡ ପଶୁ ଦେଖି	।	ଜନେଶ ବୋଇଲେ ହେ ସଖି	। ୮୧।
ଯୋ ଅମ୍ବ(ମୁ)ସ୍ଥିତ ତୁମ୍ଭ କୁମ୍ଭ	।	ଜଜମ୍ଭ ପତରମ୍ଭ ଦମ୍ଭ (?)	। ୮୨।
ଜ୍ୟାପତ ଭାରଣୀ ଏରୂପେ	।	ଜନ୍ମ(ନ୍ତ)ନ୍ତେ ଆରତେ ସମୀପେ	। ୮୩।
ଯନ୍ତେ ଶୁଣି ସେ ଶୁଣି ଆଣୀ	।	ଜିଆରେ ଡାଳ ଦେଲେ ପାଣି	। ୮୪।
ତହଁ ସେ ଶୁଣି ଆଣୀ କୁମ୍ଭ	।	ଜାତ ହୋଇଲେ ଗଙ୍ଗା ଅମ୍ବୁ	। ୮୫।
ଜଗତେ ସୁର ସୁର ନାମ	।	କୁଳିତ ହେଲେ ତହଁ ରାମ	। ୮୬।
ଜନେଶ ଗଙ୍ଗା ଦେନ ସାଥ	।	ଯାଅନ୍ତେ କିଛି ଦୂର ପଥ	। ୮୭।
ଯଦିଏ ଜହ୍ନୁ ନାମେ ବସି	।	ଜ୍ୟାମରେ ସ୍ନାନକର୍ମ ଶେଷି	। ୮୮।
ଯୁକତେ ସନ୍ଧ୍ୟା କରୁଥିଲେ	।	ଜଳ ଦେଖନ୍ତେ ଧର ଭଲେ	। ୮୯।
ଜମନ କଲେ ଚକ୍ରକର	।	ଜାଣି ତା ଚିତ୍ତେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ	। ୯୦।
ଜଣା କରନ୍ତେ ପୁତ ଗିର	।	କୁଷ ହୋଇ ସେ ଯଥାବର	। ୯୧।
ଜାନ୍ତୁ ଚରଣ କଲେ ଜନ୍ମ	।	ଜାହ୍ନବା ବୋଲି ତେଣୁ ନାମ	। ୯୨।
ଯୋଜନ ପନ୍ଦର ସରଣୀ	।	ଯାନ୍ତେ ସେ ଅନ୍ତେ ଗଙ୍ଗାଶ୍ରଣୀ	। ୯୩।
ଜାଙ୍ଗଲ ଗାଈଙ୍କି ଚରାଇ	।	ଜଣେ ଗୋପାଳ ଥିଲେ ରହି	। ୯୪।
ଜାହ୍ନବା ବୋଲି ଗାଈ ନାମ	।	ଯାଉ ସେ ଦୂର ଦେଖି ଭୁଣ	। ୯୫।
ଯତନେ ବଜାଇ ମୁରଲୀ	।	ଜବନେ ଡାକୁ ନାମ ତୋଳି	। ୯୬।

(୭୭) ସୁର—ମଦ୍ୟ, ସୁର—ଦେବୀ । (୮୦) ଜମନ—ଭକ୍ଷଣ ।

(୮୧) କୁଷ—ଆନନ୍ଦ ।

ଜହ୍ନୁ ତନୟା ସେହି ସୁନ୍ଦର		ଯାଇ ମେଳିଲେ ଘୋରବନେ	୮୭
ଜନେନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ବିନୟେ		ଯାଉଛ କେଉଁଠାକୁ ମାଏ	୮୮
ଜଳିଲେ ଗଙ୍ଗା ଆହେ ବାର		ଯୁଦ୍ଧରେ ପସକାଳି କର	୮୯
ଯାତରା କରୁଥିଲେ ବାହୁ		ଯିବ ତା ଶୁଣି ପଛେ ମୁହଁ	୯୦
ଜୁରୁଳି କରି ନରପତି		ଜୟନେ ବାହୁ କଲେ ଗତି	୯୧
ଯେଣୁ ସେ କାଳ ବଜାଇଲେ		ଜାହ୍ନବା କାଳନାମ ହେଲେ	୯୨
ଜନପାଳକ ପଛେ ତହୁଁ		ଜଗଦୀଶ୍ଵରପଦା ଯାଉଁ	୯୩
ଯହିଁରେ ସଗରଙ୍କ ବାଲେ		ଜାତବେଦୀରେ ସଦାଥିଲେ	୯୪
ଯୋଗେ ପ୍ରବେଶ ତହିଁ ବେଗେ		ସେ ଭଗୀରଥ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ	୯୫
ଜୁଳନେ ପଶିଣ ଏ କାଳ		ଯାତ୍ରପତିରେ ହେଲେ ମେଳ	୯୬
ଜଗତ ସେ ଦିନୁ ସଗର-		ଜନେଶ କୀରତି ସାଗର	୯୭
ଯେତେ ସେ ସଗରଙ୍କ ପୋଷ୍ଠେ		ଯାଇ ବସିଲେ ଦେବାଳୟେ	୯୮
ଜାହ୍ନବା ବୋଲି ଏହା ନାମ		ଜାଣ ହେ ରାମ ରଘୁତ୍ତମ	୯୯
ଜଟିଳ କହି ଏ ରୂପରେ		ଯାଇ ବସିଲେ ତରଣୀରେ	୧୦୦
ଜଗତେଶ୍ଵର ରଘୁ ସୁତ		ଜୟନ୍ତୀଙ୍କରେ ହୋଇ ଯୁକ୍ତ	୧୦୧
ଯିବାର କାଳେ ନାବଠାକୁ		ଜାଳିକ କହିଲେ ରାମକୁ	୧୦୨
ଜାଣିଛି ମୁହଁ ଭଲେ ହୃଦ		ଯିବାରୁ ବାଜି ତୁମ୍ଭ ପଦ	୧୦୩
ଜାଙ୍ଗଲ ପଡ଼ୁଥିବା ଶିଳା		ଯୋଷା ତକ୍ଷଣେ ହୋଇଗଲା	୧୦୪
ଜଙ୍ଗଲ ନଧୋଇ ପଦବେନ		ଯେବେ ବସିବ ମୋ ତରଣୀ	୧୦୫
ଯୁବତୀ ହୋଇବ ଅବଶ୍ୟ		ଜାଣିକା ମୋର ହେବ ନାଶ	୧୦୬
ଯୋ ରାମ ନାବିକ ତାହାଙ୍କ		ଯୁଗଳ ପଦ ପୁଣ୍ୟଶକ	୧୦୭
ଜପି ଭକ୍ତ ରାମ ଦାସ		ଜଳପେ ରାମାୟଣ ରସ	୧୦୮

ଇତିଶ୍ରୀ ଜାନକୀ ବିଳାସ ରାମାୟଣେ ଶିବଶିବା ସମ୍ପାଦେ ଆଦିକାଣ୍ଡେ
ନାମ ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟଃ ।

ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଶ୍ରୀମଦ ଭବାତ

ଜମୁତ ସୁତାକୁ ଶ୍ରୀମାନ		ଜମୁ ଉପରେ ବସାଇଣ	୧୧।
ଜ ବର୍ଣ୍ଣ ରଖି ପଦ ଆଦେୟ		ଜଳନ୍ତ ରାମ କଥା ମୋଦେ	୧୨।
ଜଳପି ଏତେ ସେ ଧୀବର		ଜହ୍ନୁ ସୁତାଙ୍କ ଅଣି ନାର	୧୩।
ଯହେ ରାମଙ୍କ ପଦ ଧୋଇ		ଜଳ ସିଞ୍ଚିଲେ ଶିରେ ନେଇ	୧୪।
ଜେମନ କରି କିଛି ଭାବେ		ଜୁଷକୁ କରାଇଲେ ପ୍ରବ	୧୫।
ଯବାୟ ସହିତେ ରାବ		ଯାଇଣ ଆଗେନ୍ତେ ନାବ	୧୬।
ଯୁଷ୍ଟ ମନେ ସେ କେବରତ		ଯତନେ ଧରି କରଇ କାତ	୧୭।
ଜାୟା ସହିତେ ବାହି ତରି		ଜମ୍ବୁଲିନୀଙ୍କି କରଇ ପାରି	୧୮।
ଜଳଦ ଶ୍ୟାମଳ ସେ କାଳେ		ଜାଲଧାରୀଙ୍କି ରୁଣ୍ଡି ଭଲେ	୧୯।
ଜଳିଲେ ଜାୟା ବସୁ ତୁଲେ		ଯାଇଣ ବସ ପୁର୍ଣ୍ଣ ଆଗଲ	୧୧୦।
ଜମ୍ବୁର ବତନେ ସେ କାଳ		ଯାନେକ ମିଳିଲ ସେ ପ୍ରଳ	୧୧୧।
ଜାତେ ସେ ଧୀବର ନାୟକ		ସେତେକ ବରୁ ବର୍ଣ୍ଣ ତାଙ୍କ	୧୧୨।
ସୁତ ହୋଇଣ ତାହାଙ୍କରେ		ଯାଇ ବସନ୍ତ ସେ ଯାନରେ	୧୧୩।
ଜୁପଥରେ ସେ ରଥ ଚଳ		ଜଷ୍ଟୁ ଭୁବନେ ଗଲ ମିଳ	୧୧୪।
ଯାନ୍ତୁ ଓହ୍ଲାଇ କେବରତ		ଜପିଲେ ବସି ରଘୁସୁତ	୧୧୫।
ଯତ କୌଶିକ ଏଥୁ ଅନ୍ତେ		ସେ ରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସହିତେ	୧୧୬।
ଯାସା କରିଣ ଉତ୍ତମୁଲେ		ଜନକ ନଗରେ ମିଳିଗଲ	୧୧୭।
ଜମୁତ ଶ୍ୟାମ ଆସିବାର		ଜାଣି ଧାଇଁଲେ ପୁର ନର	୧୧୮।
ଯୁବା ବୟସୀ ନାଶ୍ୟମାନେ		ଯୁକତ ହୋଇଣ ମଦନେ	୧୧୯।
ଜ୍ୟୋତରେ ଦେଖିବା ବୋଲଣ		ଜୁଡ଼ିରେ କଲେ ପରସ୍ପଣ	୧୨୦।
ଜଗଜ୍ଞ ଉପର କେଉଁ		ଯୋଗୀ ପରିରେ ଦେଖଇ ଦୃଷ୍ଟି	୧୨୧।
ଜ୍ୟାହୁନ୍ତ ଚଢ଼ି କେଉଁ ନାଶ		ଜାଣିଲେ ଦେଖୁ ସେ ହର	୧୨୨।

(୧) ଜମୁତ ସୁତା—ପାବଣୀ । (୫) ଜେମନା—ଉଷଣ ।

(୧୪) ଜୁ—ଦୁଧ ବା ପୁର୍ଣ୍ଣ ।

ଜଂଘ କେ ପୁଅ ଦେଇ ଛେଚି ।	ଯୁବତୀ ସଙ୍ଗେ ଚଲେ ନାଚି ।	୧୨୩।
ଯେ ଶୋଇଥିଲେ ଚେତା ପାଇ ।	ଜନ୍ମା ମାରିଣି ଚଲେ ଧାଇଁ ।	୧୨୪।
ଯୁଗ ଯୁଗ କେ ବାସ କାଡ଼ି ।	ଜହର କଣ୍ଠେ ଚଲେ ଜଡ଼ି ।	୧୨୫।
ଜନସ୍ତ୍ର ଲିପୁଥିଲେ କିଏ ।	ଜାଣିଣ ଧାଇଁଲେ ନିରାଶ୍ରେୟ ।	୧୨୬।
ଜଳାପୁଞ୍ଜିରେ କେନ୍ଦ୍ର ରୁହିଁ ।	ଜଳଜ ସୁତକୁ ନିନ୍ଦଇ ।	୧୨୭।
ଜନକ ନଗ୍ର ନିବାସିନୀ ।	ଯେ ଥିଲେ ଯୁବା ସୀମନ୍ତନୀ ।	୧୨୮।
ଯେ ଯାହା ରୂପେ ଛକି ଆସି ।	ଜମି ରୁହିଁଲେ କାମେ ରସି ।	୧୨୯।
ଜନକ ନୃପ ଶିରୋମଣି ।	ଯତକ ଆଗମନ ଶୁଣି ।	୧୩୦।
ଯାବନ୍ତ ପୂଜା ସାମଗିରି ।	ଜମାଇ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପାତ୍ରେ ଧରି ।	୧୩୧।
ଯୁଦ ହୋଇଣ ଶତାନନ୍ଦେ ।	ଜନସ୍ତ୍ର ବାହାର ଆନନ୍ଦେ ।	୧୩୨।
ଜବନେ ମିଳି ମୁନି ପାଶେ ।	ଜୁହାର କଲେ ପଦ ଦେଶେ ।	୧୩୩।
ଯଥୋକ୍ତ ବାଚକ୍ୟ ପୂଜା କରି ।	ଜଳିଲେ ଏ ବଚନନାଚାରୀ ।	୧୩୪।
ଯୋ ଦୁହେଁ ଭୁଲ୍ ସଙ୍ଗେ ଛନ୍ତି ।	ଜନକ ଆ(ପ୍ତ)ଙ୍କ କେ ଅଟନ୍ତି ।	୧୩୫।
ଜ୍ୟୋତିରେ ଦେଖିଲି ମାନ୍ଦବକ ।	ଜନ୍ମିଲି ମୋଦ ହୃଦଓଳେ ।	୧୩୬।
ଜାତକ ବାକରେ କୌଶିକ ।	ଜନ୍ମିଲେ ଶୁଣି ହେ ଜନକ ।	୧୩୭।
ଜନନୀ ପ୍ରାଣ କଉଶଲ୍ୟା ।	ଜନକ ଅଜଙ୍କର ବଳା ।	୧୩୮।
ଯଜ୍ଞ ମୋ ରଖିବାର ପାଇଁ ।	ଯାଇ ଆଣିଲି ମାଗି ମୁହିଁ ।	୧୩୯।
ଜମୁତ ପରିରେ ବରନ ।	ଯାହାଙ୍କ ଦିଶେ ଅପଦନ ।	୧୪୦।
ଜନାର୍ଦ୍ଦନଟି ସେ ସାକ୍ଷାତେ ।	ଜନ୍ମିଲେ ରାମ ନାମେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ।	୧୪୧।
ଯେ ବହିଛନ୍ତି ଗୌରବର୍ଣ୍ଣ ।	ଜାଣ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ନାରାୟଣ ।	୧୪୨।
ଜନପଦେ ଏ ଗୁପ୍ତଧର ।	ଜୀବ ହରିଲେ ତାଡ଼ିବାର ।	୧୪୩।
ଯୁଦ୍ଧ ଜରନ୍ତେ ଦୈତ୍ୟେ ଆସି ।	ଜବରେ ତାହାକୁ ବିନାଶି ।	୧୪୪।
ଯମ ସଦନେ ବସାଇଲେ ।	ଯଜ୍ଞ ମୋହର ରକ୍ଷା କଲେ ।	୧୪୫।
ଜବେଶ ଶାପେ ଶତାନନ୍ଦ ।	ଜନନୀ ଥିଲେ ହୋଇ ମନ୍ଦ ।	୧୪୬।
ଜଳଜ ପଦ ଦେଇ ତହିଁ ।	ଯୁବତୀ କରିଦେଲେ ଏହି ।	୧୪୭।
ଜନପୁତ୍ରୀଙ୍କ ଶୁଭ ବାଣୀ ।	ଜାଣନ୍ତେ ଶତାନନ୍ଦ ମୁନି ।	୧୪୮।

(୨୭) ଜନସ୍ତ୍ର—ଘର । (୨୯) ଛକ—ଲୁଚକରି । (୩୬) ଓଳେ—ଗୁଡ଼ରେ ।
 (୩୭) ବାକରେ = ବାକ୍ୟରେ, କଥାରେ । (୪୪) ଜବର—ଶର ।

ଜମ୍ବୁଲଜାଷକୁ ପ୍ରଣାମି		ଜୟ କାଶ୍ୟାପ କଲେ ରସି	୪୯
ପତିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଚନ୍ଦ୍ର ବାମ		ଯାନ୍ତେ ଦେଖିଲେ ନୃପ ଗ୍ରାମ	୫୦
ଜନେଷ ଚନ୍ଦ୍ରଦେଶେ ରାହବ		ଜମ୍ବୁର ପରି ହେଲେ ଭାବ	୫୧
ଜନକ ନୃପତାରା ଶ୍ରେଣୀ		ଜଳଜାଷଙ୍କାଗତ ପୁଣି	୫୨
ଜଗନ୍ନାଥ ପର ଉପି ବେଗ		ଜାଣିଲେ ଦେଖି ଏ ଅନଙ୍ଗ	୫୩
ଜୁଆଁ ଆମ୍ଭ ଏ ହୋଇବେ		ଯୁକ୍ତକ ନାହିଁ ଏଥୁ ଲବ	୫୪
ଜାନକା କମଳ ନୟନା		ଜବା ଅଧରା ଚନ୍ଦ୍ରାନନା	୫୫
ଯାହାଙ୍କ ମନମାୟା ନାମ		ଜଳଜକର ତା ଧରଣ	୫୬
ଯାଇ ଅଞ୍ଜଳି ଉପରକୁ		ଯେହୁ ଦେଖନ୍ତେ ଶ୍ରୀ ରାମକୁ	୫୭
ଜାହାଜପର ପରେ ମନ୍ତ୍ର		ଜପିଲେ ବେନି ଆଖି ବୁଜି	୫୮
ଯେହୁେ ଚରକାର ଚନ୍ଦ୍ର ରୁହିଁ		ଜାନକା ତେହେ ମୋଦ ବନ୍ଧି	୫୯
ଜଳିଲେ ରୁହିଁ ସଖୀମୁଖ		ଜଳଦ ବରନକୁ ଦେଖ	୬୦
ଜ୍ୟା ନଭେ ନୃପରୁଷ ଗ୍ରାସତ		ଜଳଜ ଉଦୟ କି ସ(ଷା)ତେ	୬୧
ଜୁରିଲେ ମନ ଏ ମୋହର		ଯେବେ ମୋ ହେବେ ଗୋ ଏ ବର	୬୨
ଜୁହଁ ଧାସ୍ୟକି ମୁଁ ସୁରଭ		ଜାମ୍ବୁନଦୀର ରହୁ ଦେବ	୬୩
ଯେବେ ନୋହିବେ ଏ ମୋ ପତି		ଜୀବନ ହାରିବି ଝଟିତ	୬୪
ଜୀବକା ନାଶ ତାହା ଶୁଣି		ଜାନକା ଆଗେ ଏତେ ଭଣି	୬୫
ଯାହା କହିଲ ନାଶବର		ଯଥାର୍ଥେ ହେବେ ଏ ତୋ ବର	୬୬
ଜ୍ୟାଧର କରି ଭଗନକୁ		ଜାୟା ଗୋ କରବେ ରୁମ୍ଭକୁ	୬୭
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଏ ଭୁବ୍ଧ ସାଇଁ		ଜାଣଇଁ ଏହି କଥା ମୁହିଁ	୬୮
ଜଳଜାଳୟା ଭଗବାନ		ଜାତ ହୋଇଛ ବେନି ଜନ	୬୯
ଜାନକା ବୋଲେ ଶୁଣି ତାହା		ଜାଣ ଗୋ ସଖି ମନମାୟା	୭୦
ଜଳକୁ ଚୁନୁ ପାଙ୍କି କର		ଜ୍ୟାଧର ବଡ଼ାଇ ନିଷ୍ଠୁର	୭୧
ଯେପନ କମଳର ପୃଷ୍ଠ		ଜମ୍ବୁ ନୋହିବେ ଶ୍ରେଣେ ଜୋଟ	୭୨
ଜିଆରୁ ତୋଳିବେ କେସନେ		ଜାତ ସଂଶୟ ଏଣୁ ମନେ	୭୩

(୬୧) ପୃଥ୍ବୀ ରୂପକ ଆକାଶରେ ରାଜା ରୂପକ ତାରକାସମୂହ ମଧ୍ୟରେ
ଚନ୍ଦ୍ର ଉଦୟ ହେଲେ କି । (୬୩) ଜୁହଁ ଧାସ୍ୟ—ଶିବ ।

(୬୫) ଜୀବକା—ସେବକା ।

ଜାନୁରେ ଗିରି କେ ତୋଳିବ		ଯାଦପତିଙ୍କ କେ ପିଇବ	୭୪
ଜଣାନ୍ତି ନନମାୟା ଜବ		ଜଳ କୋମଳ କାଟେ ଗ୍ରାବ	୭୫
ଜାମୁତ ସମ ଚୁଳା ଥିଲେ		ଜୁଳନ ଜାଳ ଦ୍ୟନ୍ତ ଭଲେ	୭୬
ଜଳନିଧିଙ୍କ ଜଳରାଣି		ଯତ ଅଗସ୍ତି ଦେଲେ ଗ୍ରାସି	୭୭
ଜହ୍ନୁ ତନୟାଧର ପୁଣି		ଜହର କରିଦେଲେ ପାନ	୭୮
ଜୟନ୍ତ ରୂପ ହେଲା ଭାବେ		ଜାମୁତ ଶ୍ୟାମଳ ତୋଳିବେ	୭୯
ଜାନକା ନକର ଶଂସୟ		ଯୁକେ ହେବେ ସେ ତୁମ୍ଭ ପ୍ରିୟ	୮୦
ଜନକ ଏ ଅନ୍ତେ ସରଗେ		ଜଣାନ୍ତି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଆଗେ	୮୧
ଯେଉଁ ନିମିତ୍ତେ ଆସିଅଛ		ଯାବନ୍ତ କହ ଗାଧ ବସ୍ତ୍ର	୮୨
ଯତଭୂପତି ତାହା ଶୁଣି		ଜୁତରେ କହିଲେ ଏ ବାଣୀ	୮୩
ଯେବଣ ରୂପ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ		ଜାଜୁଲେ ହୋଇଅଛୁ ଜାତ	୮୪
ଜିତ ଜାମୁତ ଶ୍ୟାମ ରାମ		ଜ୍ୟା ଚଢ଼ାଇବେ ତହିଁ ଜାଣ	୮୫
ଜନକ ତାହା ଶୁଣି ହସି		ଜଳିଲେ ଶୁଣି ଯତ ଶଶି	୮୬
ସୌବନ ନୁହଁନ୍ତି ତ ଏହି		ଜ୍ୟାଧର ପରିବେ ଏକେହି(କାହିଁ)	୮୭
ଜଗତ ତାତ ବେନି ପୁଣି		ଜୁଷ୍ଟରେ କହିଲେ ତା ଶୁଣି	୮୮
ଜଳଜଦୁଶ ରଘୁ ସୁତ		ଜୟନ୍ତଜରେ ହୋଇ ଯୁତ	୮୯
ଜରସନକୁ ଦେଖି-ନେତ୍ର		ଯୁଗଳ କରିବେ ପବନ	୯୦
ଯା ଭାବ ନ ସହିଲେ ଶୁଳୀ		ଜନ କି ଧରିବେ ତା ତୋଳି	୯୧
ଜବେ ଦେଖାଅ ରୂପୋତ୍ତମ		ପିବେ ଗ୍ରାମକୁ ଦେଖି ରାମ	୯୨
ଜନନୀ ତାତ ଏହାଙ୍କର		ଜଡ଼ ଦୁଃଖରେ ଥିବେ ଘୋର	୯୩
ଜନକ ତା ଶୁଣି ପହଞ୍ଚି		ଯୁଗ୍ମ ସହସ୍ର ମଲ୍ଲ ପେଶି	୯୪
ଜ୍ୟାଧର ମଞ୍ଜୁ ଷର ତୁଲେ		ଜ୍ୟାରେ ଘୋଷାରି ଅଶାଇଲ	୯୫
ଜନକ କୌଣିକଙ୍କୁ କହେ		ଜାହ୍ନବାଧର ରୂପଇସ୍ତେ	୯୬
ଯେ ଏହି ଧନୁ ପାରେ ବହି		ଜେନା ତାହାକୁ ଦେବ ମୁଣ୍ଡି	୯୭
ଯମାପନକୁ ଏ ରୂପରେ		ଜାଣ କରିଛି ମୁଁ ପୂର୍ବରେ	୯୮
ଜନେଶ ଆୟୁ ଏହା ଶୁଣି		ଜାତେ ଉଠିଲେ ରୂପପାଣି	୯୯
ଯାଇଣ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କ ତୁଲେ		ଜୟନେ ଧନୁଙ୍କୁ ମିଳିଲେ	୧୦୦
ଯେସନ ମଉଗଜ ପାଶେ		ଜାଜଲେଶ୍ୱର ମିଳେ ରୋଷେ	୧୦୧
ଜୟନ୍ତ ରୂପ ପାଶେ ତେହେ		ଜୟାଳଜାଷ୍ଟ ହେଲେ ତୁଷ୍ଟି	୧୦୨

ଜବଗାସନ ଦେଖି ଭାଲ		ଯିବ ମୁଁ ଆଜି ଭାଜି ହେଲେ	୧୦୩
ଯୁଗ ଅଦର ପଡ଼ୁଥିଲ		ଜନାଦ ନିଜୁ ପା ଦେଖିଲ	୧୦୪
ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ହେଲ ମୋର		ଜପି ଏତେ ସେ ରୂପବର	୧୦୫
ଜର୍ଜର କାମୁଁକ ବସାଦେ		ଜୁହାର କଲେ ରାମ ପାଦେ	୧୦୬
ଜଳନ୍ତର ଭୂପତି ଗୁରୁ		ଯିବାକୁ ହେବ ସଂସାରରୁ	୧୦୭
ଯୋ ରାମ ସଉମିତ୍ରି ବେନ		ଜିପେ ତାହାକୁ ମୋଦ ଦେନ	୧୦୮

ଇତିଶ୍ରୀ ଜାନକାଶ ବଳାସ ରାମାୟଣେ ଶିବଶିବା ସମ୍ବାଦେ ଆଦିକାଣ୍ଡେ
ନାମ ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟଃ ।

ନବମ ଅଧ୍ୟାୟ

ଶିବ ଉବାଚ

ଜାନକାଶଙ୍କ ଗୁଣ ଭାବ		ଜଳନ୍ତ ଗୋରା ଆଗେ ଶିବ	୧
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତାଙ୍କୁ ସଉମିତ୍ରି		ଜଣା କଲେ ଏ ରୂପେ ଉକ୍ତି	୨
ଜ୍ୟାଧର ନଧର ଲଞ୍ଜଣ		ଜମି ଅଛନ୍ତି ରଜାରଣ	୩
ଜୁହାର କଲ ପ୍ରାଏ ହେବ		ଯୋଗାଏ ନାହିଁ ଏହା ଦେବ	୪
ଜଦନ୍ୟଜଙ୍କ ଶୁଣି ଭାଷ		ଜଳଜଦୁଷ୍ଟ ହେଲେ ତୋଷ	୫
ଜନେ ଅନାଉଛନ୍ତି ମୋଦେ		ଜାକନ୍ତେ ହୁଲ ରାମ ପାଦେ	୬
ଯାତନା ରାମଙ୍କର ପାଇ		ଜବଗାସନ ଉକ୍ତ ହୋଇ	୭
ଜବେ ତା ଧରି ବାମ-ହସ୍ତେ		ଜ୍ୟା ଦେବା ବୋଲି ବରୁରନ୍ତେ	୮
ଜଗନ୍ନାୟକ ସେ ରାଜ		ଜାଣି ଡାକଲେ ଆର୍ତ୍ତେ ଅତି	୯
ଜୟ ହେ ରାମ ଲୋକପାଳ		ଜଣା ନୟାଏ ରୂପବଳ	୧୦
ଯେବେ ମୋ ପରେ ଦେବ ଗୁଣ		ଯିବ ମୁଁ ତେବେ ବଳସଦୁ	୧୧
ଜଗତ୍(ଣ) ଆର୍ତ୍ତ ଡାକ ଶୁଣି		ଜନମୋହନ ରାମପଣି	୧୨
ଜର ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠେ ହୁଲ ଥୋଇ		ଜ୍ୟା ଦକ୍ଷ ହସ୍ତେ ଦେଲେ ନେଇ	୧୩
ଯେସନ ସୋଲ କାଷ୍ଠ ବାଲେ		ଜିଆରୁ ଉଠାଅ(ବ)ନ୍ତି ଖେଲେ	୧୪

(୧୧) ବଳସଦୁ—ପାତାଳ । (୧୩) ଜର ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ—ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗୁଳ ।

ଜବଗାସନ ତେହେଁ ତୋଳି		ଯହଁ ହିଁଲେ ଶୁଣ ଚଳି	୧୫
ଜଗତେ ପୁରୁଲ ସେ ଧୁନି		ଜ୍ୟାଧର ହେଲ ଖଣ୍ଡ ତନି	୧୬
ଜବବିହାନ ପୁରେ ଖଣ୍ଡେ		ଯାଇ ପଡ଼ିଲ ଅତି ଗୁଣ୍ଡେ	୧୭
ଜହ୍ନଗଲେକେ ଖଣ୍ଡେ ସ୍ଥିତି		ଯୋ ଖଣ୍ଡ ଥିଲ ମୁଷ୍ଟିଗତ	୧୮
ଜଗାୟ ବାକ୍ୟେ ଫିଙ୍ଗୁ ରାମ		ଯୁଣାନ୍ତେ ହୋଇଲ ପତନ	୧୯
ଯେମନ୍ତ କରି ଇଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡ		ଜକ୍ଷଇ କରି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ	୨୦
ଜନ ଉତ୍ତମ ରାମ ତେହେଁ		ଜ୍ୟାଧର ଶ୍ରୀଲେ ବହନେ	୨୧
ଜନକ ରାଜା ତାହା ଗୁଣ୍ଡ		ଜେମାକୁ ପାଶକୁ ଅଟାଇଁ	୨୨
ଜଳିଲେ ତୋଷରେ ଏ ଗିର		ଯାଇଣ ରାବକକୁ ବର	୨୩
ଜାନକା ଘେନି ତାତାଦେଶ		ଜଗି ତ ଥିଲେ ହୋଇ ବେଶ	୨୪
ଯତନେ ବନମାଳା ଘେନି		ଯାସାକୁ କଲେ ହୋଇ ଭୁନି	୨୫
ଯେହେଁ ଚୁମ୍ବକ ଗୁଣ୍ଡି ଲୁହା		ଯାଏ ବହନ ତେଜ ସୂତା	୨୬
ଜାନକା ସେହି ପରକାର		ଜୟନେ ହେଲେ ରାମଙ୍କର	୨୭
ଜନାରଦନକୁ ସେ କାଳେ		ଜଳଜାଳପୁାକ (କୁ) ଭେଟିଲେ	୨୮
ଯେତେ ସେଠାରେ ଥିଲେ ନର		ଜପିଲେ ଶତେ ଏ ପ୍ରକାର	୨୯
ଜାନକା ତହଁ ରାମ ଗଲେ		ଜାୟମାଳାକୁ ଲମ୍ବାଇଲେ	୩୦
ଜଇବାସୁକୁ ବିଲେକି		ଯେହେଁ ତକୋର ହୁଏ ସୁଖୀ	୩୧
ଜଳଜ ଦେଖି କବା ଅଳ		ଯେସନେ ହୋଏ ମତୁଆଳ	୩୨
ଜାନକା ଶ୍ରୀରାମ ତେସନ		ଯୋଗ ହୋଇଲେ ସେହୁ ସ୍ଥାନ	୩୩
ଯାଆ ବୋଲନ୍ତେ ରାମ ଶଶୀ		ଜାନକା ଶୁଣାନ୍ତେ ପ୍ରବେଶି	୩୪
ଜନନୀଙ୍କର ପଦେ ଭଲେ		ଜୁହାର କରି ସେ ବୋଇଲେ	୩୫
ଯୋଗ୍ୟତା ସୁଲକ୍ଷଣୀ ହୁଅ		ଜନମ କର ବେନି ପୁଅ	୩୬
ଯୁଆଇଁ ହୋନ୍ତୁ ଚରଞ୍ଜୀବୀ		ଯାଉ ତୋ ଦିନ ତାଙ୍କୁ ସେବ	୩୭
ଜାନକା ଆଗେ ମନମାୟା		ଜଣାଏ ଶୁଣି ଗୋ ସୀତପୁା	୩୮
ଯା କହିଥିଲି ମୁହିଁ ପୂର୍ବେ		ଯଥାର୍ଥ ହୋଇଲ କି ଏବେ	୩୯
ଜ୍ୟା ସୁତା ଶୁଣି ହୋଇ ପ୍ରୀତି		ଜଳିଲେ ଆଗୋ ପ୍ରାଣ ମିତ	୪୦

(୧୫) ତେହେଁ ଚଳି ପାଠାନ୍ତର । (୧୮) ଜହ୍ନଗଲେକ—ପାତାଳ ।

(୩୦) ଜାୟ—ଉତ୍ତମ ।